Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2401

5.11.2026

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2026/2401 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 29ης Οκτωβρίου 2026

για τον καθορισμό του καταλόγου και της περιγραφής των μεταβλητών και των τεχνικών προδιαγραφών τους, των στατιστικών ταξινομήσεων, των κατανομών και των αριθμητικών στόχων όσον αφορά τη στατιστική ακρίβεια για το θέμα της διάρθρωσης του κόστους εργασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2025, για τις στατιστικές της αγοράς εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις επιχειρήσεις και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 530/1999 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 450/2003 και (ΕΚ) αριθ. 453/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 7,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι στατιστικές για τις εδαφικές μονάδες και τους οικονομικούς τομείς θα πρέπει να είναι συγκρίσιμες σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούν στατιστικές ονοματολογίες που είναι συμβατές με τις ταξινομήσεις NUTS ([2]) και NACE ([3]).

(2) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Κατάλογος και περιγραφή των μεταβλητών και τεχνικές προδιαγραφές τους

1. Ο κατάλογος και η περιγραφή των μεταβλητών, οι τεχνικές προδιαγραφές τους που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή (Eurostat) για το θέμα της διάρθρωσης του κόστους εργασίας, καθώς και οι στατιστικές ταξινομήσεις που πρέπει να χρησιμοποιούνται, παρατίθενται στο παράρτημα I.

2. Οι μεταβλητές που αφορούν μαθητευομένους διαβιβάζονται μόνον από τα κράτη μέλη στα οποία αντιπροσωπεύουν πάνω από το 1 % του συνολικού αριθμού των εργαζομένων. Το ποσοστό των μαθητευομένων επί του συνολικού αριθμού των εργαζομένων αξιολογείται με βάση τη μεταβλητή B28 «Είδος σύμβασης εργασίας», όπως δηλώνεται μέσω των τελευταίων στοιχείων του θέματος της διάρθρωσης των αποδοχών για όλες τις τοπικές μονάδες που ανήκουν σε επιχείρηση με 10 ή περισσότερους εργαζομένους ([4]).

Άρθρο 2

Αριθμητικοί στόχοι όσον αφορά τη στατιστική ακρίβεια

Οι αριθμητικοί στόχοι όσον αφορά την ακρίβεια των στατιστικών ερευνών καθορίζονται στο παράρτημα II.

([1]) ΕΕ L, 2025/941, 20.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/941/oj.

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj).

([3]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE—αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (ΕΕ L 393 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj).

([4]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2025/1526 της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 2025, για τον καθορισμό του καταλόγου και της περιγραφής των μεταβλητών και των τεχνικών προδιαγραφών τους, των στατιστικών ταξινομήσεων και των αριθμητικών στόχων όσον αφορά τη στατιστική ακρίβεια για το θέμα της διάρθρωσης των αποδοχών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2025/1526, 30.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1526/oj).

Άρθρο 3

Μορφότυποι για τη διαβίβαση πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat) σύνολα δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή με πλήρως ελεγμένα και επεξεργασμένα δεδομένα που συμμορφώνονται με τους κανόνες επικύρωσης σύμφωνα με τον προσδιορισμό των μεταβλητών που ορίζεται στο παράρτημα Ι. Τα δεδομένα διαβιβάζονται σε πλήρη σύνολα δεδομένων που καλύπτουν όλες τις μεταβλητές, ανεξάρτητα από τον αριθμό των αναθεωρημένων παρατηρήσεων και μεταβλητών.

2. Τα κράτη μέλη διαθέτουν στην Επιτροπή (Eurostat) τα δεδομένα που απαιτούνται με βάση τον παρόντα κανονισμό χρησιμοποιώντας τα πρότυπα ανταλλαγής στατιστικών δεδομένων που ορίζει η Επιτροπή (Eurostat) και το ενιαίο σημείο εισόδου δεδομένων.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 29 Οκτωβρίου 2026.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1. ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΉ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

Διαβιβάζονται τρία σύνολα δεδομένων.

— Σύνολο δεδομένων Α: με εθνικά στοιχεία (μία εγγραφή ανά οικονομική δραστηριότητα της τοπικής μονάδας σε επίπεδο τομέα και κλάδου της ταξινόμησης NACE). Παρέχονται επίσης τα ακόλουθα συγκεντρωτικά στοιχεία της NACE: Τομείς NACE Β έως Τ, Β έως Τ εκτός από Ο, Β έως Ξ, Β έως ΣΤ, Ζ έως Ξ και Ο έως Τ.

— Σύνολο δεδομένων Β: με εθνικά στοιχεία κατά τάξη μεγέθους της επιχείρησης (μία εγγραφή ανά οικονομική δραστηριότητα της τοπικής μονάδας σε επίπεδο τομέα και κλάδου της ταξινόμησης NACE, για καθεμία από τις τάξεις μεγέθους των επιχειρήσεων στις οποίες ανήκει η τοπική μονάδα).

— Σύνολο δεδομένων Γ: με περιφερειακά στοιχεία σε επίπεδο NUTS 1 (μία εγγραφή ανά οικονομική δραστηριότητα της τοπικής μονάδας σε επίπεδο τομέα και κλάδου της ταξινόμησης NACE, για κάθε περιφέρεια).

Το σύνολο δεδομένων Γ δεν είναι υποχρεωτικό για τις χώρες στις οποίες το επίπεδο NUTS 1 αντιστοιχεί στο εθνικό επίπεδο.

Για τις ακόλουθες μεταβλητές απαιτείται η υποβολή είτε μόνο του συνόλου δεδομένων Α είτε και των τριών συνόλων δεδομένων. Η υποχρεωτική υποβολή επισημαίνεται με το γράμμα «Υ» και η προαιρετική με το γράμμα «Π».

Όλες οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μαθητευομένους, καθώς και αμειβόμενους εκπαιδευομένους και ασκουμένους.

Ως «$Υ_{1\ \%}$» νοούνται οι μεταβλητές για τους μαθητευομένους, οι οποίες πρέπει να παρέχονται από τις χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

Λεπτομερές θέμα	Αναγνωριστικός κωδικός μεταβλητής	Ονομασία μεταβλητής	Σύνολο δεδομένων Α	Σύνολα δεδομένων Β και Γ [1]
Εργαζόμενοι	Α1	Συνολικός αριθμός εργαζομένων	Υ	Υ
	Α11	Εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης	Υ	Υ
	Α12	Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης	Υ	Υ
	Α121	Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	Υ	Υ
	Α1Α	Μαθητευόμενοι	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
	Α1Α1	Μαθητευόμενοι μερικής απασχόλησης που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
Δεδουλευμένες ώρες	Β1	Σύνολο ετήσιων ωρών πραγματικής εργασίας	Υ	Υ
	Β11	Ετήσιες ώρες πραγματικής εργασίας από εργαζομένους πλήρους απασχόλησης	Υ	Υ
	Β12	Ετήσιες ώρες πραγματικής εργασίας από εργαζομένους μερικής απασχόλησης	Υ	Υ
	Β1Α	Ετήσιες ώρες πραγματικής εργασίας από μαθητευομένους	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
Αμειβόμενες ώρες	Γ1	Σύνολο ετήσιων αμειβόμενων ωρών	Υ	
	Γ11	Ετήσιες αμειβόμενες ώρες εργαζομένων πλήρους απασχόλησης	Υ	
	Γ12	Ετήσιες αμειβόμενες ώρες εργαζομένων μερικής απασχόλησης	Υ	
	Γ1Α	Ετήσιες αμειβόμενες ώρες μαθητευομένων	$Υ_{1\ \%}$	

Λεπτομερές θέμα	Αναγνωριστικός κωδικός μεταβλητής	Ονομασία μεταβλητής	Σύνολο δεδομένων Α	Σύνολα δεδομένων Β και Γ ([1])
Κόστος εργασίας	Δ1	Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας	Υ	Υ
	Δ11	Μισθοί και ημερομίσθια	Υ	Υ
	Δ111	Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα	Υ	Υ
	Δ1111	Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα που καταβάλλονται σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας	Υ	
	Δ1112	Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα που δεν καταβάλλονται κάθε περίοδο μισθοδοσίας ([2])	Υ	
	Δ112	Πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων	Υ	Υ
	Δ113	Πληρωμές για ημέρες εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν	Υ	Υ
	Δ114	Μισθοί και ημερομίσθια σε είδος	Υ	Υ
	Δ1141	*Προϊόντα της επιχείρησης*	Π	
	Δ1142	*Στέγη για το προσωπικό* ([3])	Π	
	Δ1143	*Αυτοκίνητα της επιχείρησης*	Π	
	Δ1144	*Προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών και προγράμματα αγοράς μετοχών*	Π	
	Δ1145	*Άλλα*	Π	
	Δ11A	Ημερομίσθια και μισθοί μαθητευομένων	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
	Δ12	Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	Υ	Υ
	Δ121	Πραγματικές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	Υ	Υ
	Δ1211	Θεσμοθετημένες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	Υ	
	Δ1212	Συλλογικά συμφωνημένες, συμβατικές και εθελοντικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλει ο εργοδότης	Υ	
	Δ122	Τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	Υ	Υ
	Δ1221	*Εγγυημένη αμοιβή σε περίπτωση ασθένειας*	Π	
	Δ1222	*Τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη*	Π	
	Δ1223	*Πληρωμές σε εργαζομένους που αποχωρούν από την επιχείρηση*	Π	
	Δ1224	*Άλλες τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης*	Π	
	Δ12A	Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για μαθητευομένους	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
	Δ2	Δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης που πραγματοποιεί ο εργοδότης	Υ	Υ
	Δ3	Λοιπές δαπάνες που πραγματοποιεί ο εργοδότης	Υ	Υ

Λεπτομερές θέμα	Αναγνωριστικός κωδικός μεταβλητής	Ονομασία μεταβλητής	Σύνολο δεδομένων A	Σύνολα δεδομένων B και Γ (1)
	Δ4	Φόροι επί της εργασίας που πληρώνει ο εργοδότης	Υ	Υ
	Δ5	Επιδοτήσεις εργασίας που λαμβάνει ο εργοδότης	Υ	Υ
	Δ5Α	Επιδοτήσεις εργασίας που λαμβάνει ο εργοδότης σε σχέση με την απασχόληση μαθητευομένων	$Υ_{1\ \%}$	$Υ_{1\ \%}$
Τοπικές μονάδες	Ε1	Αριθμός τοπικών μονάδων στον συνολικό πληθυσμό	Υ	Υ
	Ε2	Αριθμός τοπικών μονάδων στο τελικό σύνολο δεδομένων	Υ	Υ

(1) Το σύνολο δεδομένων Γ αφορά μόνο τις χώρες με περιφέρειες NUTS 1.
(2) Εκτός των πληρωμών σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων.
(3) Εκτός των επιδομάτων μετακόμισης.

2. ΤΕΧΝΙΚΈΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΈΣ

A. **Εργαζόμενοι**

«Εργαζόμενος»: κάθε πρόσωπο —ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, το καθεστώς διαμονής ή τον χρόνο εργασίας στο κράτος μέλος— το οποίο έχει άμεση σχέση εργασίας με εργοδότη, βάσει επίσημης σύμβασης ή άτυπης συμφωνίας, και το οποίο αμείβεται, ανεξαρτήτως του είδους της εργασίας που επιτελεί, του αριθμού των ωρών που εργάζεται (πλήρης ή μερική απασχόληση) ή της διάρκειας της σύμβασης ή της συμφωνίας (ορισμένου ή αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένης της εποχικής εργασίας). Η αμοιβή του εργαζομένου μπορεί να έχει τη μορφή ημερομίσθιου και μισθού και περιλαμβάνει επιμίσθια, αμοιβή για εργασία με το κομμάτι και για εργασία με βάρδιες, επιδόματα, αντιμίσθια, προμήθειες και αμοιβές σε είδος.

Αυτή η έννοια των εργαζομένων καλύπτει τους χειρωνακτικά και μη χειρωνακτικά εργαζομένους και το διοικητικό προσωπικό του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Ο ακόλουθος κατάλογος παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα των κατηγοριών εργαζομένων που *συμπεριλαμβάνονται*:

— δημόσιοι υπάλληλοι (1) (και υπάλληλοι στις ένοπλες δυνάμεις (2))·

— αντιπρόσωποι πωλήσεων, με την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στην κατάσταση μισθοδοσίας και λαμβάνουν άλλης μορφής αμοιβή παράλληλα με τυχόν προμήθειες·

— αμειβόμενοι εργαζόμενοι ιδιοκτήτες·

— μαθητευόμενοι·

— αμειβόμενοι εκπαιδευόμενοι και ασκούμενοι (ασκούμενοι δικηγόροι, ασκούμενο νοσηλευτικό προσωπικό, βοηθητικό ερευνητικό ή διδακτικό προσωπικό, ασκούμενοι ιατροί σε νοσοκομεία κ.λπ.), οι οποίοι έχουν αναλάβει ρητά τη δέσμευση να συμβάλλουν στην παραγωγική διαδικασία της μονάδας έναντι αμοιβής·

— προσωρινοί ή έκτακτοι εργαζόμενοι (π.χ. προσωπικό γραμματειακής υποστήριξης) που προσλαμβάνονται, απασχολούνται και πληρώνονται από γραφεία εύρεσης εργασίας για να εργαστούν αλλού, συχνά για προσωρινές περιόδους·

— εποχικοί και περιστασιακοί εργαζόμενοι, εάν έχουν επίσημη σύμβαση ή άτυπη συμφωνία με την επιχείρηση ή την τοπική μονάδα και προκαθορισμένο ωράριο εργασίας·

(1) Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται «δημόσιοι υπάλληλοι και άλλοι εργαζόμενοι στο δημόσιο, των οποίων οι όροι και οι συνθήκες εργασίας ορίζονται από τη νομοθεσία» [ΕΣΛ 2010 σημείο 11.13 στοιχείο β)].
(2) «Τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων είναι το προσωπικό που υπηρετεί επί του παρόντος στις ένοπλες δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένων των επικουρικών υπηρεσιών, είτε σε εθελοντική είτε σε υποχρεωτική βάση, δεν έχει τη δυνατότητα να αποδεχθεί μη στρατιωτική θέση εργασίας και υπόκειται σε στρατιωτική πειθαρχία. Περιλαμβάνονται τακτικά μέλη του στρατού, του πολεμικού ναυτικού, της πολεμικής αεροπορίας και άλλων στρατιωτικών υπηρεσιών, καθώς και κληρωτοί εγγεγραμμένοι για στρατιωτική εκπαίδευση ή άλλη υπηρεσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα» (Διεθνής Τυποποιημένη Ταξινόμηση Επαγγελμάτων — ISCO-08).

— εργαζόμενοι για τους οποίους προέκυψε κόστος εργασίας, για τις εργασίες που επιτέλεσαν κατά το έτος αναφοράς, αλλά οι οποίοι απουσίαζαν προσωρινά από την εργασία τους λόγω ασθένειας ή τραυματισμού, διακοπών ή άδειας, απεργίας ή ανταπεργίας, εκπαιδευτικής ή επιμορφωτικής άδειας, άδειας μητρότητας ή γονικής άδειας ([3]), μειωμένης οικονομικής δραστηριότητας, διακοπής των εργασιών λόγω κακοκαιρίας, μηχανικών βλαβών, έλλειψης υλικών, καυσίμων ή ηλεκτρικού ρεύματος, ή άλλης προσωρινής απουσίας με ή χωρίς άδεια·

— άτομα που εργάζονται στο εξωτερικό, εάν συνεχίζουν να λαμβάνουν αμοιβή από τον εργοδότη·

— εξωτερικοί εργαζόμενοι ([4]), συμπεριλαμβανομένων των κατ' οίκον εργαζομένων και των τηλεργαζομένων, εάν υπάρχει ρητή συμφωνία ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι αμείβονται, τουλάχιστον εν μέρει, με βάση την εργασία που εκτελούν: δηλαδή, την ποσότητα της εργασίας (σε πραγματικά δεδουλευμένες ώρες) που προσφέρεται ως εισροή σε κάποια παραγωγική διεργασία [Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (στο εξής: ΕΣΛ) 2010 σημείο 11.13 στοιχείο ζ)].

Οι ακόλουθες κατηγορίες πρέπει να αποκλείονται:

— αντιπρόσωποι πωλήσεων και άλλα άτομα που αμείβονται εξολοκλήρου βάσει αντιμισθιών ή προμηθειών, δεν είναι εγγεγραμμένοι στην κατάσταση μισθοδοσίας ή είναι αυτοαπασχολούμενοι·

— ιδιοκτήτες επιχείρησης, διευθυντές ή διευθυντικά στελέχη που αμείβονται εξολοκλήρου μέσω ποσοστού επί των κερδών·

— συμβοηθούντα μέλη οικογενειακής επιχείρησης που δεν είναι εργαζόμενοι (όπως ορίζονται παραπάνω) της επιχείρησης ή της τοπικής μονάδας·

— αυτοαπασχολούμενοι·

— οι εξωτερικοί εργαζόμενοι που αμείβονται αποκλειστικά με το κομμάτι [ΕΣΛ 2010 σημείο 4.07 στοιχείο ε)] και δεσμεύονται από *εμπορική* σύμβαση (σε αντίθεση με επίσημη, άτυπη ή σιωπηρή σύμβαση *εργασίας*)·

— μη αμειβόμενοι εθελοντές εργαζόμενοι (π.χ. εκείνοι που εργάζονται κατά κανόνα για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα όπως οι φιλανθρωπικές οργανώσεις).

A1 *Συνολικός αριθμός εργαζομένων*

Η μεταβλητή αυτή καλύπτει τους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης (A11) και τους εργαζομένους μερικής απασχόλησης (A12), συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων, καθώς και των αμειβόμενων εκπαιδευομένων και των ασκουμένων. Οι μαθητευόμενοι καταγράφονται επίσης στις ειδικές μεταβλητές (A1A και A1A1) για τις οικείες χώρες. Η μεταβλητή A1 θα πρέπει να συμφωνεί με τη μεταβλητή Δ1 «Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας». [ΕΣΛ 2010, σημεία 11.12 έως 11.14· Ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, μεταβλητή 220102 («Αριθμός εργαζομένων»)]

A11 *Εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης*

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης είναι εκείνοι που εργάζονται ίδιο αριθμό ωρών με εκείνες που προβλέπονται στη συλλογική σύμβαση ή τον συνήθη αριθμό ωρών εργασίας στην υπό εξέταση επιχείρηση ή τοπική μονάδα, ακόμη κι εάν η σύμβασή τους έχει διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

Ο αριθμός εργαζομένων που πρέπει να αναφέρεται είναι ο μέσος μηνιαίος αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης οι οποίοι εργάζονται στη μονάδα που παρέχει τα στοιχεία κατά το έτος αναφοράς.

([3]) Οι εργαζόμενοι που βρίσκονται σε γονική άδεια θα πρέπει να περιλαμβάνονται υπό την προϋπόθεση ότι ο εργοδότης κατέβαλε αμοιβή στον εργαζόμενο τουλάχιστον για μία ώρα κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς. Στην περίπτωση των εργαζομένων που αντικαθίστανται κατά τη διάρκεια της γονικής τους άδειας, πρέπει να καταγράφονται:
α) μόνον ένας εργαζόμενος στον αριθμό των εργαζομένων, ώστε να αποφεύγεται η διπλή καταμέτρηση του κατόχου της θέσης και του αναπληρωτή του·
β) το κόστος εργασίας που βαρύνει τον εργοδότη τόσο για τον κάτοχο της θέσης όσο και για τον αναπληρωτή του, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς·
γ) οι δεδουλευμένες/αμειβόμενες ώρες τόσο για τον κάτοχο της θέσης όσο και για τον αναπληρωτή του.

([4]) Εξωτερικός εργαζόμενος είναι ένα άτομο που συμφωνεί να εργάζεται για μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή να παράσχει μια ορισμένη ποσότητα αγαθών ή υπηρεσιών σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση μετά από προηγούμενη συμφωνία ή σύμβαση με την εν λόγω επιχείρηση, του οποίου όμως ο τόπος εργασίας δεν βρίσκεται στο εσωτερικό της επιχείρησης.

A12 *Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης*

Οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης είναι εκείνοι των οποίων το κανονικό ωράριο εργασίας είναι μικρότερο από εκείνο που συμφωνήθηκε συλλογικά ή από το συνηθισμένο ωράριο εργασίας της επιχείρησης ή της τοπικής μονάδας σε καθημερινή, εβδομαδιαία ή μηνιαία βάση (ωράριο μειωμένο κατά το ήμισυ, τρία τέταρτα του ωραρίου, τέσσερα πέμπτα του ωραρίου κ.λπ.) Ο αριθμός εργαζομένων που πρέπει να αναφέρεται είναι ο μέσος μηνιαίος αριθμός εργαζομένων μερικής απασχόλησης οι οποίοι εργάζονται στη μονάδα που παρέχει τα στοιχεία κατά το έτος αναφοράς.

A121 **Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης**

Η μετατροπή αυτή πρέπει να πραγματοποιείται είτε άμεσα από την επιχείρηση ή την τοπική μονάδα που παρέχει τα στοιχεία είτε από τον φορέα που διενεργεί τη συλλογή / την εθνική στατιστική υπηρεσία με βάση το κανονικό ωράριο εργασίας των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης στην ίδια επιχείρηση / τοπική μονάδα, με χρήση της μεθόδου που κρίνουν καταλληλότερη. Ο αριθμός εργαζομένων που πρέπει να αναφέρεται είναι ο μέσος μηνιαίος αριθμός εργαζομένων μερικής απασχόλησης (που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) οι οποίοι εργάζονται στη μονάδα που παρέχει τα στοιχεία κατά το έτος αναφοράς. (ΕΣΛ 2010, σημεία 11.32 έως 11.34)

A1A *Μαθητευόμενοι*

Καλύπτει όλους τους εργαζομένους, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, οι οποίοι δεν συμμετέχουν ακόμη πλήρως στην παραγωγική διαδικασία και εργάζονται είτε στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας είτε στο πλαίσιο κατάστασης στην οποία η επαγγελματική κατάρτιση υπερισχύει της παραγωγικότητας. Εκτός από την εργασία έναντι αμοιβής στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας, οι μαθητευόμενοι θα πρέπει επίσης να συμμετέχουν σε πρόγραμμα τυπικής εκπαίδευσης διάρκειας μικρότερης των έξι ετών. Η σύμβαση μαθητείας θα πρέπει να διαρκεί περισσότερο από έξι μήνες και να εναλλάσσει την πρακτική κατάρτιση στον χώρο εργασίας με θεωρητική εκπαίδευση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και να οδηγεί στην απόκτηση επίσημου τίτλου σπουδών (βλ. το δέντρο αποφάσεων στο σχήμα 1).

Ο αριθμός μαθητευομένων που πρέπει να αναφέρεται είναι ο μέσος μηνιαίος αριθμός μαθητευομένων οι οποίοι εργάζονται στη μονάδα που παρέχει τα στοιχεία κατά το έτος αναφοράς.

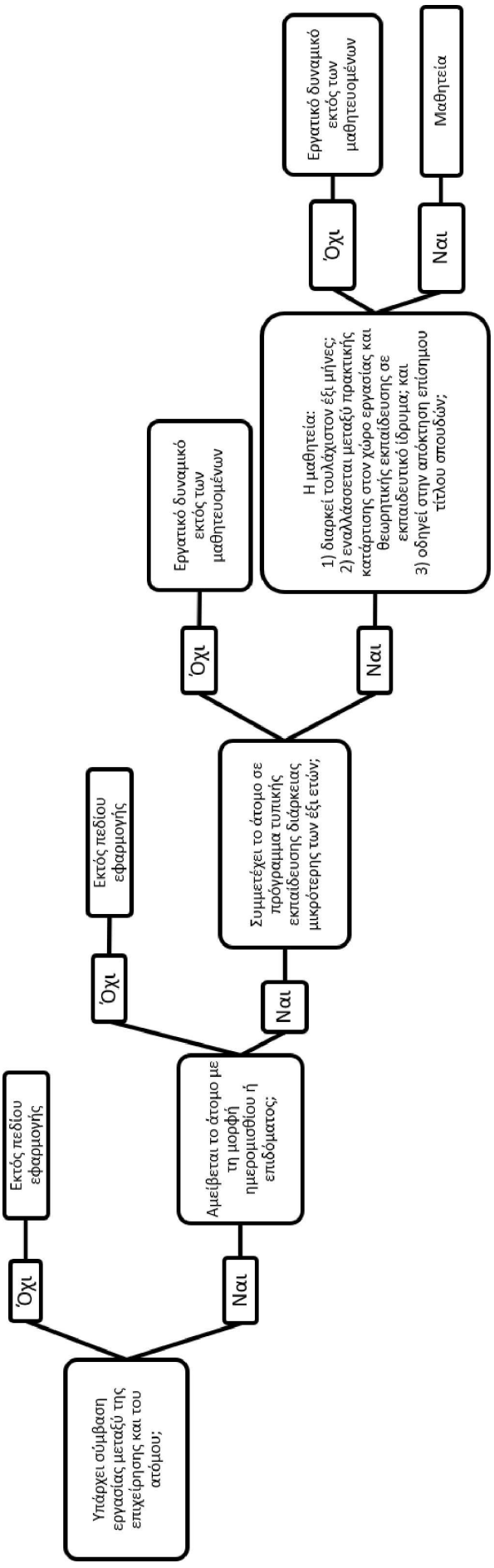
A1A1 **Μαθητευόμενοι μερικής απασχόλησης που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης**

Η μετατροπή αυτή πρέπει να πραγματοποιείται είτε άμεσα από την επιχείρηση ή την τοπική μονάδα που παρέχει τα στοιχεία είτε από τον φορέα που διενεργεί τη συλλογή / την εθνική στατιστική υπηρεσία, με χρήση της μεθόδου που κρίνουν καταλληλότερη. Οι ώρες που αφιερώνονται στην κατάρτιση είτε στην επιχείρηση / τοπική μονάδα είτε σε εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να εξαιρούνται. Ο αριθμός μαθητευομένων που πρέπει να αναφέρεται είναι ο μέσος μηνιαίος αριθμός μαθητευομένων μερικής απασχόλησης (που μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) οι οποίοι εργάζονται στη μονάδα που παρέχει τα στοιχεία κατά το έτος αναφοράς ([5]). (ΕΣΛ 2010, σημεία 11.32 έως 11.34)

([5]) Εάν προτιμάται, ο μέσος αριθμός μπορεί να βασίζεται στον εβδομαδιαίο (ή ημερήσιο) αριθμό εργαζομένων κατά το έτος / την περίοδο αναφοράς. Επίσης, μπορεί να γίνει δεκτός ο μέσος αριθμός που βασίζεται στα τριμηνιαία στοιχεία.

Σχήμα 1

Διάκριση των μαθητευομένων από τους λοιπούς εργαζομένους

Β. **Δεδουλευμένες ώρες**

Η μεταβλητή αυτή καλύπτει τον συνολικό αριθμό των *πραγματικών* ωρών εργασίας όλων των εργαζομένων στη διάρκεια του έτους (B1). Ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας καταγράφεται χωριστά για τους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης (B11) και τους εργαζομένους μερικής απασχόλησης (B12). Οι ώρες εργασίας των μαθητευομένων καταγράφονται επίσης σε ειδική μεταβλητή (B1A) για τις οικείες χώρες.

Οι ώρες πραγματικής εργασίας είναι το άθροισμα όλων των χρονικών περιόδων που αναλώθηκαν σε άμεσες και βοηθητικές δραστηριότητες για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Στις ώρες πραγματικής εργασίας περιλαμβάνονται:

— οι ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τις συνήθεις περιόδους εργασίας·

— οι περίοδοι αμειβόμενων υπερωριών, δηλαδή οι δεδουλευμένες ώρες πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, ανεξάρτητα από το εφαρμοζόμενο ωρομίσθιο (π.χ. μία δεδουλευμένη ώρα που αμείβεται διπλάσια από το σύνηθες ωρομίσθιο πρέπει να καταχωρίζεται ως μία ώρα)·

— οι περίοδοι μη αμειβόμενων υπερωριών ([6])·

— ο χρόνος που δαπανάται σε εργασίες όπως η προετοιμασία της δουλειάς και του χώρου εργασίας· η προετοιμασία, η συντήρηση, η επιδιόρθωση και ο καθαρισμός εργαλείων και μηχανημάτων· η έκδοση αποδείξεων και τιμολογίων· η συμπλήρωση εγγράφων και η σύνταξη εκθέσεων κ.λπ.·

— ο χρόνος που δαπανάται στον χώρο εργασίας κατά τη διάρκεια του οποίου δεν πραγματοποιείται εργασία λόγω, π.χ., διακοπών λειτουργίας των μηχανημάτων, ατυχημάτων ή περιστασιακής έλλειψης εργασίας, αλλά για τον οποίο καταβάλλεται αμοιβή σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας·

— οι σύντομες περίοδοι ανάπαυσης στον χώρο εργασίας, στις οποίες περιλαμβάνεται το διάλειμμα για καφέ ή τσάι·

— οι ώρες που αφιερώνονται στην κατάρτιση είτε στην επιχείρηση / τοπική μονάδα είτε σε εκπαιδευτικά ιδρύματα (το στοιχείο αυτό αποκλείεται για τους μαθητευομένους)·

— οι ώρες που δαπανώνται σε επαγγελματικά ταξίδια που πληρώνονται από τον εργοδότη·

— οι περίοδοι εφημερίας για τις ώρες που δαπανώνται στον χώρο εργασίας και για τις ώρες που δαπανώνται εκτός του χώρου εργασίας από τη χρονική στιγμή που ο εργαζόμενος καλείται να επιστρέψει στα καθήκοντά του (συμπεριλαμβανομένου του χρόνου μετακίνησης, π.χ. από το σπίτι στον χώρο εργασίας)·

— οι ώρες τηλεργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργοδότης έχει πρόσβαση στον εργαζόμενο κατά το σύνηθες ωράριο.

Από τις ώρες πραγματικής εργασίας εξαιρούνται:

— οι αμειβόμενες αλλά όχι δεδουλευμένες ώρες, για παράδειγμα: οι άδειες μετ' αποδοχών, οι αργίες, οι αναρρωτικές άδειες, οι άδειες μητρότητας, τα περιστατικά ανωτέρας βίας, όπως οι ακραίες καιρικές συνθήκες ή οι φυσικές καταστροφές κ.λπ.·

— οι μη δεδουλευμένες και μη αμειβόμενες ώρες, για παράδειγμα, λόγω ασθένειας ή μητρότητας κ.λπ.·

— οι μη δεδουλευμένες ώρες (είτε αμειβόμενες είτε μη αμειβόμενες) κατά τη διάρκεια ειδικής άδειας για ιατρικές εξετάσεις, γάμο, κηδεία, μετακόμιση, συνεπεία ατυχήματος κ.λπ.·

— τα κύρια διαλείμματα για γεύμα (δηλ. όχι οι σύντομες περίοδοι ανάπαυσης ή τα διαλείμματα για καφέ ή τσάι)·

— οι ώρες εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν (είτε αμείφθηκαν είτε όχι) κατά τη διάρκεια μερικής ανεργίας, εργασιακών διενέξεων, ανταπεργιών κ.λπ.·

— ο χρόνος που δαπανάται από τον εργαζόμενο για τη μετάβαση στον χώρο εργασίας του και την επιστροφή στο σπίτι·

— οι ώρες που αφιερώνουν οι μαθητευόμενοι στην κατάρτιση είτε στην επιχείρηση / τοπική μονάδα είτε σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.

[ΕΣΛ 2010, σημεία 11.27 έως 11.29· Ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, μεταβλητή 220201 («Δεδουλευμένες ώρες από μισθωτούς»)]

([6]) Οι μη αμειβόμενες δεδουλευμένες ώρες ως συνιστώσα των «ωρών πραγματικής εργασίας» πρέπει συχνά να εκτιμώνται, π.χ. από δεδομένα ερευνών σε νοικοκυριά.

Γ. **Αμειβόμενες ώρες**

Αυτή η μεταβλητή καλύπτει τον συνολικό αριθμό των ωρών που αμείφθηκαν από τον εργοδότη κατά τη διάρκεια του έτους (Γ1). Ο συνολικός αριθμός αμειβόμενων ωρών καταγράφεται χωριστά για τους εργαζομένους πλήρους (Γ11) και μερικής απασχόλησης (Γ12). Οι ώρες για τις οποίες αμείβονται οι μαθητευόμενοι καταγράφονται επίσης σε ειδική μεταβλητή (Γ1Α) για τις οικείες χώρες.

Ο ετήσιος αριθμός των αμειβόμενων ωρών ορίζεται ως:

— το συνηθισμένο ωράριο εργασίας και οι υπερωρίες που αμείφθηκαν στη διάρκεια του έτους·

— οι ώρες για τις οποίες η αμοιβή του εργαζομένου είναι μειωμένη ακόμη και αν η διαφορά καλύπτεται από πληρωμές των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης·

— οι ώρες εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς αλλά, ωστόσο, αμείφθηκαν (ετήσια άδεια μετ' αποδοχών, αναρρωτικές άδειες, αργίες και άλλες ώρες για τις οποίες καταβλήθηκε αμοιβή, συμπεριλαμβανομένης της άδειας για ιατρικές εξετάσεις, τοκετός, γάμος, κηδεία, μετακόμιση κ.λπ.).

Όταν ορισμένες ώρες αμείβονται πλήρως ή εν μέρει από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ή από δημόσια συστήματα που χρηματοδοτούνται από το κράτος, π.χ. για τη στήριξη της μερικής ανεργίας ή των προσωρινών απολύσεων, η αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών περιγράφεται λεπτομερώς παρακάτω.

Σε περιπτώσεις αναρρωτικής άδειας ή άδειας μητρότητας και άλλων μορφών απουσίας, όπως οι προσωρινές απολύσεις, οι ώρες που αμείβονται κατά 100 % από τον εργοδότη καταγράφονται πλήρως ως αμειβόμενες ώρες. Όταν οι ώρες αυτές αμείβονται πλήρως από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ή το κράτος (δηλαδή δεν πληρώνονται ώρες από τον εργοδότη ή επιστρέφονται εξολοκλήρου), οι αντίστοιχες ώρες θα πρέπει να εξαιρούνται.

Στην ενδιάμεση περίπτωση, όταν καταβάλλεται ποσοστό τόσο από τον εργοδότη (π.χ. 25 %) όσο και από την κοινωνική ασφάλιση (75 %), θα πρέπει να καταγράφεται το αντίστοιχο 100 % των αμειβόμενων ωρών. Παράδειγμα των διαφόρων σεναρίων παρουσιάζεται παρακάτω.

Ημέρα αναρρωτικής άδειας 1 έως 3: κανένα ποσό δεν καταβάλλεται στον εργαζόμενο· ούτε από τον εργοδότη ούτε από την κοινωνική ασφάλιση

— θα πρέπει να καταγράφονται μηδέν (0) αμειβόμενες ώρες.

Ημέρα αναρρωτικής άδειας 4-14: Το 75 % καταβάλλεται από την κοινωνική ασφάλιση και το 25 % καταβάλλεται σε εθελοντική βάση από τον εργοδότη

— εάν ο εργοδότης καταβάλλει το 25 % που του αναλογεί (δηλαδή 75 % από την κοινωνική ασφάλιση + 25 % από τον εργοδότη), τότε καταγράφεται το 100 % των αντίστοιχων ωρών.

— εάν ο εργοδότης δεν καταβάλει το 25 % που του αναλογεί, τότε θα πρέπει να καταγράφονται μηδενικές (0) αμειβόμενες ώρες.

Ημέρα αναρρωτικής άδειας 15 +: Το 100 % καταβάλλεται από την κοινωνική ασφάλιση, ο εργοδότης δεν καταβάλλει τίποτα

— καταγράφονται μηδενικές (0) αμειβόμενες ώρες.

Υπολογισμός των ετήσιων αμειβόμενων ωρών και των ετήσιων ωρών πραγματικής εργασίας

Οι υπολογισμοί αυτοί πρέπει να πραγματοποιούνται είτε άμεσα από τον εργοδότη που παρέχει τα στοιχεία είτε από τους φορείς που διενεργούν τη συλλογή / τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, με χρήση της μεθόδου που κρίνουν καταλληλότερη. Τα ακόλουθα μοντέλα απεικονίζουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εκτιμηθούν οι αμειβόμενες ώρες και οι ώρες πραγματικής εργασίας με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες.

Γ11 *Ετήσιες αμειβόμενες ώρες εργαζομένων πλήρους απασχόλησης*

Εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις ακόλουθες μεταβλητές:

(Α11) *Μέσος μηνιαίος αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης*

α) Μέσος ετήσιος αριθμός *αμειβόμενων* συμβατικών ωρών εργασίας εργαζομένου πλήρους απασχόλησης, εκτός των υπερωριών και του κύριου διαλείμματος για φαγητό

β) Μέσος ετήσιος αριθμός *αμειβόμενων* υπερωριών εργαζομένου πλήρους απασχόλησης

ο συνολικός ετήσιος αριθμός *αμειβόμενων ωρών* εργασίας για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης εκφράζεται με την εξίσωση

$$(Γ11) = (Α11) \times (α + β)$$

οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις ώρες που αμείβονται από τον εργοδότη, εξολοκλήρου ή εν μέρει, κατά τη διάρκεια π.χ. αναρρωτικής άδειας. Εξαιρούνται οι ώρες που αμείβονται εξολοκλήρου από την κοινωνική ασφάλιση.

Ετήσιες αμειβόμενες ώρες εργαζομένων μερικής απασχόλησης (Γ12) και μαθητευομένων (Γ1Α)

Παρόμοιοι τύποι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των αμειβόμενων ωρών εργαζομένων μερικής απασχόλησης και μαθητευομένων.

Β11 *Ετήσιες ώρες πραγματικής εργασίας από εργαζομένους πλήρους απασχόλησης*

Εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις ακόλουθες μεταβλητές:

(Γ11) *Ετήσιες αμειβόμενες ώρες για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης*

γ) Μέσος ετήσιος αριθμός *μη αμειβόμενων* υπερωριών εργαζομένου πλήρους απασχόλησης,

δ) Μέσος ημερήσιος αριθμός ωρών πραγματικής εργασίας εργαζομένου πλήρους απασχόλησης [δηλαδή συμβατικές ώρες συν υπερωρίες (εξίσου *αμειβόμενες* και *μη αμειβόμενες*), εξαιρουμένων των κύριων διαλειμμάτων για γεύματα]

(Χ11) *Ετήσιος αριθμός αμειβόμενων αλλά μη πραγματικά δεδουλευμένων ημερών για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, στον οποίο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:*

ε) Μέσος ετήσιος αριθμός ημερών άδειας μετ' αποδοχών ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης, οι οποίες χορηγούνται από τον εργοδότη

στ) Μέσος ετήσιος αριθμός ημερών επίσημων αργιών ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης

ζ) Μέσος ετήσιος αριθμός ημερών αναρρωτικής άδειας και άδειας μητρότητας που αμείφθηκαν, εξολοκλήρου ή εν μέρει, από τον εργοδότη ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης

η) Μέσος ετήσιος αριθμός ημερών μερικής ανεργίας και εργασιακών διενέξεων ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης

θ) Μέσος ετήσιος αριθμός λοιπών ημερών εργασίας που δεν πραγματοποιούνται ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης (π.χ. ειδική άδεια για ιατρικές εξετάσεις, τοκετός, γάμος, κηδεία, μετακόμιση, συνεπεία ατυχήματος κ.λπ.).

Ο συνολικός ετήσιος αριθμός *δεδουλευμένων ωρών* εργαζομένων πλήρους απασχόλησης (πριν από τις διορθώσεις για τις ημέρες εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν) εκφράζεται με την εξίσωση [(Γ11) + (Α11 × γ)].

Εάν αφαιρεθεί ο συνολικός ετήσιος αριθμός των *ωρών μη πραγματικής εργασίας*, ο οποίος ορίζεται ως (Α11) × δ × (Χ11), προκύπτει (Β11), δηλαδή οι συνολικές ετήσιες ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν από εργαζομένους πλήρους απασχόλησης:

$$(Β11) = [Γ11 + (Α11 \times γ)] - (Α11 \times δ \times Χ11)$$

ή: $(Β11) = (Α11) \times [(α + β + γ) – δ \times (Χ11)]$.

Ετήσιες ώρες πραγματικής εργασίας εργαζομένων μερικής απασχόλησης (Β12) και μαθητευομένων (Β1Α)

Παρόμοιοι τύποι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν από εργαζομένους μερικής απασχόλησης και μαθητευομένους.

Δ. **Κόστος εργασίας**

Ως «κόστος εργασίας» νοείται το σύνολο των δαπανών που επωμίζονται οι εργοδότες προκειμένου να απασχολήσουν εργαζομένους, έννοια η οποία έχει υιοθετηθεί στο κοινοτικό πλαίσιο και συμβαδίζει γενικά με τον διεθνή ορισμό της διεθνούς διάσκεψης στατιστικολόγων εργασίας (Γενεύη, 1966).

Το κόστος εργασίας περιλαμβάνει το εισόδημα εξαρτημένης εργασίας, παράλληλα με τους μισθούς και τα ημερομίσθια σε χρήμα και σε είδος και τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Δ1), τις δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης (Δ2), τις λοιπές δαπάνες (Δ3), καθώς και τους φόρους που συνδέονται με την απασχόληση και θεωρούνται κόστος εργασίας (Δ4), μείον τυχόν επιδοτήσεις που λαμβάνει ο εργοδότης (Δ5).

Το κόστος εργασίας για τα άτομα που απασχολούνται από εταιρείες προσωρινής απασχόλησης πρέπει να περιλαμβάνεται στον κλάδο στον οποίο ανήκει η εταιρεία που τους προσλαμβάνει και όχι στον κλάδο στον οποίο ανήκει η επιχείρηση στην οποία εργάζονται πραγματικά.

Συνοπτική ανάλυση του συνολικού κόστους εργασίας παρέχεται στο σχήμα 2.

Δ1 *Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας*

Ως «εισόδημα εξαρτημένης εργασίας» νοείται το σύνολο των αμοιβών, σε χρήμα ή σε είδος, που καταβάλλονται από έναν εργοδότη σε έναν εργαζόμενο σε αντάλλαγμα για την εργασία που προσφέρει ο εργαζόμενος στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Το εισόδημα απαρτίζεται από τις ακόλουθες συνιστώσες:

— μισθούς και ημερομίσθια (Δ11),

— εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Δ12), οι οποίες αποτελούνται κυρίως από τις πραγματικές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Δ121) και τις τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Δ122).

[ΕΣΛ 2010, σημείο 4.02, κωδικός D.1· Ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, μεταβλητή 220301 («Έξοδα παροχών σε εργαζομένους»)]

Δ11 *Ημερομίσθια και μισθοί*

Στα ημερομίσθια και τους μισθούς περιλαμβάνονται οι άμεσες αποδοχές, τα επιμίσθια και η αμοιβή για εργασία με βάρδιες, τα επιδόματα, τα αντιμίσθια, οι προμήθειες και οι αμοιβές σε είδος. Ωστόσο, εξαιρείται η αμοιβή για εξωτερικούς εργαζομένους που αμείβονται αποκλειστικά με το κομμάτι [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.07 στοιχείο ε)]. Σε αντίθεση με τους εθνικούς λογαριασμούς, τα φιλοδωρήματα εξαιρούνται, καθώς δεν καταβάλλονται από τον εργοδότη και κατά συνέπεια δεν καταγράφονται ως κόστος εργασίας στους λογαριασμούς του. Περιλαμβάνονται οι μισθοί και τα ημερομίσθια που καταβάλλονται στους μαθητευομένους, τους εκπαιδευομένους και τους ασκουμένους, και καταγράφονται επίσης σε ειδική μεταβλητή (Δ11Α) για τις οικείες χώρες.

Τα ημερομίσθια και οι μισθοί καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία. Ωστόσο, τα ad hoc επιμίσθια ή άλλες έκτακτες πληρωμές, ο 13ος μισθός κ.λπ., καταγράφονται στην περίοδο που καταβάλλονται. Ο χρόνος καταγραφής των δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών κατανέμεται στο διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας απόκτησης και της ημερομηνίας κατοχύρωσης. Εάν τα στοιχεία είναι ανεπαρκή, η αξία του δικαιώματος προαίρεσης καταγράφεται κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Πλήρης ανάλυση των μισθών και των ημερομισθίων παρέχεται στο σχήμα 3.

[ΕΣΛ 2010, σημεία 4.03 έως 4.07 και σημείο 4.12 στοιχείο α) όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής, κωδικός D.11· Ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, μεταβλητή 220302 («Μισθοί και ημερομίσθια»)]

Δ111 **Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα**

Η μεταβλητή αυτή περιλαμβάνει τις αξίες των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, των φόρων εισοδήματος κ.λπ. που καταβάλλει ο εργαζόμενος, ακόμη και αν στην πραγματικότητα παρακρατούνται από τον εργοδότη και καταβάλλονται απευθείας στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, στις φορολογικές αρχές κ.λπ. για λογαριασμό του εργαζομένου.

Το *επιμίσθιο (bonus)* συνιστά ένα είδος ανταμοιβής ή αναγνώρισης εκ μέρους του εργοδότη. Η καταβολή επιμισθίου στον εργαζόμενο δεν συνεπάγεται ούτε προδικάζει ότι το εν λόγω επιμίσθιο θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη τυχόν ειδικών δαπανών. Η αξία και η χρονική στιγμή καταβολής του επιμισθίου εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη ή ορίζεται στις συμβάσεις εργασίας.

Το *επίδομα* συνιστά δικαίωμα που παρέχεται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο για την κάλυψη ειδικής, άσχετης προς την εργασία, δαπάνης η οποία πραγματοποιήθηκε από τον εργαζόμενο. Συχνά ορίζεται στις συμβάσεις εργασίας και συνήθως καταβάλλεται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του δικαιώματος.

Δ1111 ***Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα που καταβάλλονται σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας***

Πρόκειται για αμοιβές που έχουν τη μορφή τακτικών πληρωμών σε μετρητά και οι οποίες καταβάλλονται τακτικά σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας κατά τη διάρκεια του έτους. Για τους περισσότερους εργαζομένους, η περίοδος μισθοδοσίας είναι εβδομαδιαία ή μηνιαία. Επομένως, οι πληρωμές που λαμβάνονται με μικρότερη συχνότητα (μηνιαία σε περίπτωση εβδομαδιαίων τακτικών πληρωμών, τριμηνιαία, εξαμηνιαία ή ετήσια) ή σε ad hoc βάση δεν πρέπει να περιλαμβάνονται σ' αυτή τη μεταβλητή. Οι πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων πρέπει να αποκλείονται από αυτή τη μεταβλητή και να περιλαμβάνονται στη μεταβλητή Δ112.

Θα πρέπει να λαμβάνονται τα μεικτά ποσά πριν από την αφαίρεση των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.03 (στοιχεία α-γ, ε, ζ, ι), κωδικός D.11]

Ειδικότερα, η μεταβλητή αυτή αφορά τα εξής:

α) βασικούς μισθούς και ημερομίσθια·

β) άμεσες αμοιβές που υπολογίζονται σύμφωνα με τον χρόνο εργασίας και καταβάλλονται στους εργαζομένους για τις δεδουλευμένες ώρες·

γ) αμοιβές και προσαυξήσεις για υπερωρίες, νυχτερινή εργασία, εργασία τις Κυριακές και τις αργίες και εργασία με βάρδιες κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς·

δ) επιμίσθια (bonus) και επιδόματα που καταβάλλονται τακτικά σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας και τα οποία περιλαμβάνουν:

— επιμίσθια εργασιακού χώρου για θορύβους, κινδύνους, δύσκολη εργασία, εργασία με βάρδιες ή συνεχή εργασία, νυχτερινή εργασία και εργασία τις Κυριακές και τις αργίες,

— επιμίσθια για την ατομική επίδοση, επιμίσθια για τα αποτελέσματα, την παραγωγή, την παραγωγικότητα, την υπευθυνότητα, την επιμέλεια, την ακρίβεια, την αρχαιότητα στην υπηρεσία, τα προσόντα και τις ειδικές γνώσεις.

Οι πληρωμές που υπάγονται στο στοιχείο κόστους εργασίας Δ1111 έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

Συνιστούν καταβολή μετρητών από τον εργοδότη στον εργαζόμενο.

Δεν συνιστούν:

— πληρωμές που καταβάλλονται ad hoc ή λιγότερο συχνά από τις τακτικές αμοιβές (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ1112),

— πληρωμές σε είδος (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ114),

— πληρωμές σε προγράμματα αποταμίευσης υπέρ των εργαζομένων (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ112),

— πληρωμές για την κάλυψη συγκεκριμένης περιόδου κατά την οποία δεν πραγματοποιήθηκε εργασία (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ113 ή, σε περίπτωση ασθένειας, στη μεταβλητή Δ1221).

Μπορούν:

— να είναι επιμίσθια (bonus) που καταβάλλονται λόγω επικινδυνότητας της εργασίας ή για εργασία με βάρδιες,

— να καταβάλλονται εβδομαδιαία ή μηνιαία, ανάλογα με τη συνήθη περίοδο μισθοδοσίας,

— να αντικατοπτρίζουν τις επιδόσεις εργαζομένου ή ομάδας εργαζομένων.

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ1111

Στοιχείο	Περιγραφή
Επίδομα αποδημίας / Επίδομα λόγω κόστους ζωής	Πληρωμή σε εργαζομένους που εργάζονται εκτός της συνήθους χώρας καταγωγής ή διαμονής τους / του συνήθους τόπου κατοικίας τους προκειμένου να καλυφθεί η διαφορά του κόστους ζωής.
Επίδομα στέγης	Πληρωμή για την κάλυψη των εξόδων στέγασης.
Αμοιβή επιφυλακής ή εφημερίας	Πληρωμή σε εργαζομένους που πρέπει να είναι διαθέσιμοι προς εργασία σε περιόδους εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας.
Πρόσθετες αμοιβές λόγω επικινδυνότητας ή κινδύνων	Επιμίσθιο (bonus) που καταβάλλεται σε εργαζομένους λόγω επικινδυνότητας της εργασίας, π.χ. λόγω της χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών.

Στοιχείο	Περιγραφή
Επίδομα μείωσης του χρόνου εργασίας	Επιπλέον (μη εγγυημένη) πληρωμή για την πλήρη ή μερική αποζημίωση εργαζομένων λόγω μείωσης του κανονικού ωραρίου εργασίας (οι εγγυημένες πληρωμές εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ1224).
Προμήθειες επί των πωλήσεων	Επιμίσθιο (bonus) που καταβάλλεται βάσει του αριθμού προϊόντων που πωλήθηκαν.
Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης	Προσαυξημένες αποδοχές για ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας.
Επίδομα πιστότητας	Συνεχής πληρωμή με σκοπό την ενθάρρυνση ή τη δέσμευση των υφιστάμενων εργαζομένων να παραμείνουν στον ίδιο εργοδότη.
Αμοιβή βάσει αποδοτικότητας	Προσαυξημένες αποδοχές που πραγματοποιούνται με βάση τον αριθμό προϊόντων που κατασκεύασε ο εργαζόμενος, π.χ. αριθμός κατασκευασμένων ενδυμάτων.
Αμοιβή για εργασία με βάρδιες	Προσαυξημένες αποδοχές για εργασία που πραγματοποιήθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, π.χ. τη νύχτα.

Δ1112 ***Άμεσες αμοιβές, επιμίσθια (bonus) και επιδόματα που δεν καταβάλλονται σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας***

Όλες οι πληρωμές σε εργαζομένους οι οποίες δεν καταβάλλονται τακτικά σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας (εβδομαδιαία ή μηνιαία), συμπεριλαμβανομένων των επιμισθίων και των επιδομάτων που καταβάλλονται σε συγκεκριμένες περιόδους αλλά δεν καταβάλλονται τακτικά σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας, και των επιμισθίων που συνδέονται με τις ατομικές ή τις συλλογικές επιδόσεις.

Οι έκτακτες πληρωμές οι οποίες καταβάλλονται σε εργαζομένους που αποχωρούν από την επιχείρηση περιλαμβάνονται σε αυτή τη μεταβλητή, εφόσον οι πληρωμές αυτές δεν συνδέονται με συλλογική σύμβαση ούτε απαιτούνται από τη νομοθεσία. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για πιθανή σύνδεση με συλλογική σύμβαση ή εάν είναι γνωστή η ύπαρξη μιας τέτοιας σύνδεσης, οι εν λόγω έκτακτες πληρωμές αποχώρησης αποκλείονται από τη μεταβλητή αυτή και πρέπει να περιλαμβάνονται στη μεταβλητή Δ1223 *Πληρωμές σε μισθωτούς που αποχωρούν από την επιχείρηση*. Οι πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων επίσης αποκλείονται και καλύπτονται από τη μεταβλητή Δ112.

Ομοίως, η μεταβλητή Δ1112 αφορά ακαθάριστα ποσά πριν από την αφαίρεση των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.03 (στοιχεία δ, στ, θ), κωδικός D.11]

Οι πληρωμές που υπάγονται στο στοιχείο κόστους εργασίας Δ1112 έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

Συνιστούν καταβολή μετρητών από τον εργοδότη στον εργαζόμενο.

Δεν συνιστούν:

— πληρωμές που καταβάλλονται σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας (αυτές μπορεί να υπάγονται στη μεταβλητή Δ1111),

— πληρωμές σε είδος (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ114),

— πληρωμές σε προγράμματα αποταμίευσης υπέρ των εργαζομένων (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ112),

— πληρωμές για την κάλυψη συγκεκριμένης περιόδου κατά την οποία δεν πραγματοποιήθηκε εργασία (αυτές υπάγονται στη μεταβλητή Δ113 ή, σε περίπτωση ασθένειας, στη μεταβλητή Δ1221).

Μπορούν:

— να αποτελούν επίδομα για ειδικές δαπάνες ή έξοδα·

— να αντικατοπτρίζουν τις επιδόσεις εργαζομένου ή ομάδας εργαζομένων·

— να αντιπροσωπεύουν ανταμοιβή για ειδικά καθήκοντα ή λειτουργίες·

— να αποτελούν υποχρεωτική πληρωμή που ορίζεται στη σύμβαση εργασίας, στη συλλογική σύμβαση ή απαιτείται από τον νόμο (εκτός από τα επιμίσθια λόγω αποχώρησης από την επιχείρηση ή συνταξιοδότησης)·

— να είναι πληρωμές που εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη·

— να καταβάλλονται σε ακαθόριστη ή καθορισμένη χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια του έτους.

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ1112

Στοιχείο	Περιγραφή
Επίδομα πολυετούς εργασίας	Καταβάλλεται εφάπαξ σε εργαζόμενο ο οποίος έχει εργαστεί στον εργοδότη για συγκεκριμένο αριθμό ετών.
Επιμίσθιο λόγω συνταξιοδότησης	Πληρωμή λόγω συνταξιοδότησης, η οποία δεν σχετίζεται με τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, εάν οι εν λόγω πληρωμές δεν συνδέονται με συλλογική σύμβαση ούτε απαιτούνται από τον νόμο (στην αντίθετη περίπτωση, ή εάν δεν υπάρχουν στοιχεία για πιθανή διασύνδεση με συλλογική σύμβαση, οι υπό εξέταση πληρωμές εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ1223).
Επιμίσθια λόγω αποχώρησης από την επιχείρηση («χρυσή χειραψία»)	Έκτακτες πληρωμές οι οποίες καταβάλλονται σε εργαζομένους που αποχωρούν από την επιχείρηση, εάν οι εν λόγω πληρωμές δεν συνδέονται με συλλογική σύμβαση ούτε απαιτούνται από τον νόμο (στην αντίθετη περίπτωση, ή εάν δεν υπάρχουν στοιχεία για πιθανή διασύνδεση, οι έκτακτες πληρωμές λόγω αποχώρησης καταχωρίζονται στη μεταβλητή Δ1223).
Κίνητρο πρόσληψης	Εφάπαξ πληρωμή που καταβάλλεται σε νεοπροσληφθέντα εργαζόμενο κατά την ανάληψη των καθηκόντων του.
Καταβολή καθυστερούμενων χρηματικών παροχών	Πληρωμές οι οποίες αντιστοιχούν σε αυξήσεις των άμεσων αμοιβών που εφαρμόζονται αναδρομικά.
Επιμίσθιο (bonus) συγχώνευσης της επιχείρησης	Εφάπαξ πληρωμή που καταβάλλεται σε εργαζομένους κατόπιν συγχώνευσης της επιχείρησης.
Επίδομα αναγνώρισης εργαζομένου	Έκτακτη πληρωμή που καταβάλλεται από τον εργοδότη για την επιβράβευση μεμονωμένων εργαζομένων ή ομάδων εργαζομένων.
Επιμίσθια (bonus) / επιδόματα για την επίτευξη των στόχων παραγωγικότητας	Πληρωμές που καταβάλλονται εφόσον ένας εργαζόμενος ή μια ομάδα εργαζομένων επιτύχει προκαθορισμένους στόχους, π.χ. όσον αφορά τις πωλήσεις, την υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών ή τους προϋπολογισμούς.
Ειδικά επιδόματα διακοπών	Καταβάλλονται κατά την περίοδο ορισμένων εορτών ή διακοπών, π.χ. των Χριστουγέννων.
Συμμετοχή στα κέρδη της επιχείρησης και δικαιώματα ανατίμησης μετοχής	Πληρωμή σε χρήμα που εξαρτάται από τα κέρδη της επιχείρησης. Τα δικαιώματα ανατίμησης μετοχής συνιστούν μια μορφή συμμετοχής στα κέρδη της επιχείρησης, παρέχοντας στον εργαζόμενο το δικαίωμα να εισπράττει μελλοντικά πληρωμή σε χρήμα η οποία θα βασίζεται στην αύξηση της τιμής των μετοχών της επιχείρησης από ένα καθορισμένο επίπεδο κατά τη διάρκεια καθορισμένης χρονικής περιόδου. Τα δικαιώματα ανατίμησης μετοχής πρέπει να υπολογίζονται κατά τη στιγμή της πληρωμής σε χρήμα και να αφορούν την εν λόγω στιγμή, ανεξάρτητα από την αξία κατά την ημερομηνία χορήγησης ή τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης.
Τριμηνιαία εταιρικά επιμίσθια (bonus)	Καταβάλλονται σε τριμηνιαία βάση και υπολογίζονται σε συνάρτηση με τα κέρδη ή την αποδοτικότητα του εργοδότη (η περίοδος μισθοδοσίας θεωρείται ότι δεν είναι τριμηνιαία).
Ετήσιο εταιρικό επιμίσθιο (bonus)	Καταβάλλεται εφάπαξ κάθε χρόνο και υπολογίζεται σε συνάρτηση με τα κέρδη ή την αποδοτικότητα του εργοδότη.
13ος ή 14ος μηνιαίος μισθός	Ετήσιες πρόσθετες πληρωμές (δηλαδή εκτός του 13ου ή του 14ου μισθού που καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις).

Δ112 **Πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων**

Ποσά που καταβάλλονται σε αποταμιευτικά προγράμματα για εργαζομένους (αποταμιευτικά προγράμματα της επιχείρησης, προγράμματα αγοράς μετοχών κ.λπ.). Οι πληρωμές που καταβάλλονται για τη δημιουργία ειδικού ταμείου με σκοπό την αγορά εταιρικών μετοχών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων υπέρ των εργαζομένων, ακόμη και αν αυτοί δεν έχουν άμεση πρόσβαση στα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού, πρέπει να μειώνονται κατά το ποσό που αντιστοιχεί σε τυχόν φοροαπαλλαγή η οποία ενδέχεται να ισχύει στην περίπτωσή τους.

Η διανομή μετοχών στο προσωπικό ή στα ειδικά ταμεία, είτε δωρεάν είτε με πώληση σε μειωμένη τιμή, πρέπει να θεωρείται ως δαπάνη μόνον εφόσον οι εν λόγω μετοχές αγοράζονται στην αγορά. Το κόστος για την επιχείρηση καθορίζεται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής πώλησης ή μεταβίβασης.

Εάν οι πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων πραγματοποιούνται τακτικά, σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας (π.χ. κάθε μήνα), τότε θα πρέπει να θεωρούνται τακτικές πληρωμές και να καταγράφονται κατά τον χρόνο εκτέλεσης της εργασίας.

Εναλλακτικά, εάν οι πληρωμές σε αποταμιευτικά προγράμματα υπέρ των εργαζομένων πραγματοποιούνται σε ad hoc βάση (π.χ. ο εργοδότης αποφασίζει να αναδιανείμει μερίδιο των κερδών της εταιρείας στο αποταμιευτικό πρόγραμμα υπέρ των εργαζομένων της), τότε θα πρέπει να καταγράφονται όταν πρέπει να καταβληθούν. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.03 στοιχείο η), κωδικός D.11]

Δ113 **Πληρωμές για μη δεδουλευμένες ημέρες εργασίας**

Αμοιβή που καταβάλλεται για θεσμοθετημένη, συμβατική ή εθελοντικά παρεχόμενη άδεια και για επίσημες αργίες ή άλλες ημέρες εργασίας που αμείβονται αλλά δεν πραγματοποιούνται.

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ113

Στοιχείο	Περιγραφή
Επίδομα αδείας	Πληρωμές που καταβάλλονται σε μισθωτούς για την κάλυψη των ημερών εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω ετήσιας άδειας και εθνικών ή τοπικών αργιών (οι πληρωμές που πραγματοποιεί ο εργοδότης για να καλύψει την απουσία μισθωτών λόγω αναρρωτικής άδειας ή άδειας μητρότητας καταλογίζονται ως εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στη μεταβλητή Δ1221).
Ειδική άδεια	Πληρωμές που καταβάλλονται σε μισθωτούς για την κάλυψη των ημερών εργασίας που δεν πραγματοποιήθηκαν για ειδικούς προσωπικούς λόγους, όπως γάμος, θάνατος μέλους της οικογένειας, εκπροσώπηση σωματείου, στρατιωτική θητεία ή συμμετοχή σε σώμα ενόρκων. (Οι πληρωμές που πραγματοποιεί ο εργοδότης για να καλύψει την απουσία εργαζομένων λόγω αναρρωτικής άδειας ή άδειας μητρότητας καταλογίζονται ως εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στη μεταβλητή Δ1221).

Δ114 **Μισθοί και ημερομίσθια σε είδος**

Αυτό η μεταβλητή αφορά όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που διατίθενται δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή από τους εργοδότες στους εργαζομένους μέσω του εργοδότη. Περιλαμβάνονται τα προϊόντα της επιχείρησης, η στέγη για το προσωπικό, τα αυτοκίνητα της επιχείρησης, καθώς και τα προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών και τα προγράμματα αγοράς μετοχών. Εάν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με τη φορολογία ατομικού εισοδήματος επί των μισθών και ημερομισθίων σε είδος, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως κατά προσέγγιση υπολογισμός. [ΕΣΛ 2010, σημεία 4.04, 4.05 και 4.06, κωδικός D.11]

Παραδείγματα: Αμοιβές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ114

Στοιχείο	Περιγραφή	Περαιτέρω ανάλυση
Μείωση της τιμής των προϊόντων	Ο εργοδότης πωλεί προϊόντα σε εργαζομένους σε μειωμένες τιμές. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής και της μειωμένης τιμής.	Δ1141
Δωρεάν ή επιδοτούμενη στέγη	Ο εργοδότης καταβάλλει τα έξοδα στέγασης των μισθωτών πλήρως ή εν μέρει. Και πάλι, τα έσοδα σε είδος υπολογίζονται κατόπιν σύγκρισης με την αγοραία τιμή.	Δ1142
Χρήση αυτοκινήτου που ανήκει στον εργοδότη	Ο εργοδότης καλύπτει τα έξοδα κίνησης του αυτοκινήτου δικής του ιδιοκτησίας το οποίο διαθέτει στον εργαζόμενο για επαγγελματικούς λόγους, καθώς και για ιδιωτική χρήση (τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου).	Δ1143
Δωρεάν ή επιδοτούμενα καύσιμα	Ο εργοδότης καλύπτει πλήρως ή εν μέρει τα έξοδα καυσίμου του εργαζομένου για την ιδιωτική χρήση αυτοκινήτου που ανήκει στον εργοδότη. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά.	Δ1143
Προγράμματα για την αγορά μετοχών	Πληρωμές σε είδος που βασίζονται σε μετοχές, μέσω των οποίων χορηγούνται μετοχές σε εργαζομένους στο πλαίσιο του συνολικού «πακέτου» αποδοχών τους. Ο εργαζόμενος αποκτά τις μετοχές χωρίς καθυστέρηση σε τιμή χαμηλότερη από την αγοραία τιμή (τα δικαιώματα ανατίμησης μετοχής αποτελούν μορφές πληρωμών που βασίζονται σε μετοχές και καταβλητέων τοις μετρητοίς και πρέπει να καταχωρίζονται στη μεταβλητή Δ1112).	Δ1144

Στοιχείο	Περιγραφή	Περαιτέρω ανάλυση
Δικαιώματα προαίρεσης για την αγορά μετοχών	Πληρωμές σε είδος που βασίζονται σε μετοχές, μέσω των οποίων χορηγούνται μετοχές σε εργαζομένους στο πλαίσιο του συνολικού «πακέτου» αποδοχών τους. Ο εργαζόμενος αποκτά το δικαίωμα να αγοράσει μετοχές σε καθορισμένη χρονική στιγμή στο μέλλον σε τιμή ήδη προκαθορισμένη κατά τον παρόντα χρόνο (τα δικαιώματα ανατίμησης μετοχής αποτελούν μορφές πληρωμών βασιζόμενων σε μετοχές και καταβλητέων τοις μετρητοίς και πρέπει να καταχωρίζονται στη μεταβλητή Δ1112).	Δ1144
Δωρεάν ή επιδοτούμενες θέσεις στάθμευσης στον τόπο εργασίας	Ο εργοδότης παρέχει χώρο στάθμευσης για εργαζομένους σε μειωμένη ή μηδενική τιμή. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά.	Δ1145
Δωρεάν ή επιδοτούμενη χρήση κινητού τηλεφώνου	Ο εργοδότης παρέχει κινητό τηλέφωνο για επαγγελματική και ιδιωτική χρήση και πληρώνει όλα τα σχετικά έξοδα. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά.	Δ1145
Δωρεάν ή επιδοτούμενη μετάβαση προς και από τον τόπο εργασίας	Τα έξοδα που πραγματοποιεί ο εργαζόμενος για τη μετάβασή του προς και από τον χώρο εργασίας καταβάλλονται πλήρως ή εν μέρει. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά.	Δ1145
Δωρεάν ή επιδοτούμενα γεύματα	Ο εργοδότης παρέχει στον εργαζόμενο γεύματα σε μειωμένη ή μηδενική τιμή. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά.	Δ1145
Δωρεάν ή επιδοτούμενες δαπάνες που σχετίζονται με την τηλεργασία	Ο εργοδότης καταβάλλει τα έξοδα των εργαζομένων που σχετίζονται με την τηλεργασία (μόνον εάν καλύπτεται το πλήρες κόστος μέσω συνδρομής στο διαδίκτυο, θέρμανσης, ηλεκτρικής ενέργειας), όταν αυτό ωφελεί επίσης τον εργαζόμενο ως ιδιώτη χρήστη. Τα έσοδα σε είδος αντιστοιχούν στην αξία αυτής της παροχής σε μετρητά. Η μερική επιστροφή που δεν ωφελεί τον εργαζόμενο καταγράφεται στη μεταβλητή Δ3.	Δ1145

Δ1141 ***Προϊόντα της επιχείρησης (προαιρετικό)***

Παρέχονται δωρεάν για ιδιωτική χρήση ή πωλούνται στο προσωπικό σε τιμή κάτω του κόστους που είχαν για την επιχείρηση. Για παράδειγμα, τρόφιμα και ποτά (δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες σε καντίνες και τα δελτία γευμάτων), κάρβουνα, αέριο, ηλεκτρικό ρεύμα, μαζούτ, θέρμανση, υποδήματα και ενδύματα (εκτός των στολών εργασίας), μικροϋπολογιστές κ.λπ.

Θα πρέπει να σημειώνεται η καθαρή τιμή που πληρώνει η επιχείρηση, δηλαδή το κόστος των προϊόντων που παρέχει δωρεάν ή η διαφορά μεταξύ του κόστους των προϊόντων και της τιμής στην οποία τα πωλεί στο προσωπικό. Οι αντισταθμιστικές πληρωμές ή οι παροχές σε είδος που δεν απορροφώνται από τους εργαζομένους πρέπει επίσης να σημειώνονται.

Δ1142 ***Στέγη για το προσωπικό (προαιρετικό)***

Είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για να βοηθήσει τους εργαζομένους της όσον αφορά τη στέγαση και περιλαμβάνονται: i) οι δαπάνες για ιδιόκτητες κατοικίες της επιχείρησης (δαπάνες για τη συντήρηση και τη διαχείριση των κατοικιών και φόροι και ασφάλειες που συνδέονται με τις κατοικίες αυτές)· ii) τα χαμηλότοκα δάνεια για την ανέγερση ή την αγορά κατοικιών από το προσωπικό (η διαφορά μεταξύ του επιτοκίου της αγοράς και του επιτοκίου που χορηγείται)· iii) καθώς και τα επιδόματα και οι επιδοτήσεις που παρέχονται σε εργαζομένους για τη στέγαση και την εγκατάστασή τους αλλά όχι τα επιδόματα μετακόμισης. Δεν περιλαμβάνονται τα επιδόματα στέγης που καταβάλλονται στους εργαζομένους για την κάλυψη μέρους του κόστους στέγασής τους, τα οποία καταγράφονται στη μεταβλητή Δ1111.

Δ1143 ***Αυτοκίνητα της επιχείρησης (προαιρετικό)***

Ως τέτοια νοούνται τα αυτοκίνητα της επιχείρησης ή το κόστος που συνεπάγονται για την επιχείρηση τα αυτοκίνητα τα οποία παρέχει σε εργαζομένους για ιδιωτική τους χρήση. Θα πρέπει να περιλαμβάνεται το καθαρό κόστος λειτουργίας για την επιχείρηση (το ετήσιο κόστος χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι πληρωμές τόκων, η απόσβεση, οι ασφάλειες, η συντήρηση και οι επισκευές και η στάθμευση). Δεν θα πρέπει να περιλαμβάνεται η κεφαλαιουχική δαπάνη αγοράς των οχημάτων, τα έσοδα που προκύπτουν από τυχόν μεταπώλησή τους ή το μέρος των δαπανών που προκύπτουν από τη χρήση για σκοπούς εργασίας.

Οι υπολογισμοί θα πρέπει να γίνουν με βάση πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι επιχειρήσεις, δηλαδή με βάση τα μητρώα του στόλου των οχημάτων αυτού του είδους, την αξιολόγηση του μέσου κόστους ανά όχημα και την εκτίμηση της αναλογίας της ιδιωτικής χρήσης του οχήματος από τον εργαζόμενο.

Δ1144 ***Προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών και προγράμματα αγοράς μετοχών (προαιρετικό)***

Αυτή η προαιρετική μεταβλητή αφορά κάθε μορφή πληρωμής σε είδος που συνδέεται με τις πληρωμές βάσει μετοχών. Τα προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, τα προγράμματα αγοράς μετοχών και άλλα μετοχικά μέσα που ενδέχεται να αναπτυχθούν στο μέλλον υπάγονται σε αυτήν την κατηγορία. Ένα τυπικό χαρακτηριστικό αυτών των μέσων είναι ότι καταβάλλονται σε μετοχικό κεφάλαιο, δηλαδή συνιστούν μεταφορά μετοχικών μέσων από τον εργοδότη στον εργαζόμενο. Οι μορφές πληρωμών που καλύπτονται από τη μεταβλητή Δ1144 είναι ταυτόσημες με εκείνες που καλύπτονται από το σημείο «Συναλλαγές που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους» του διεθνούς προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών».

Συνήθως, τα προγράμματα αγοράς μετοχών μεταφέρουν μετοχές από την επιχείρηση του εργοδότη στους εργαζομένους. Η μεταφορά συντελείται στον παρόντα χρόνο (ημερομηνία χορήγησης) και βασίζεται σε τιμή χαμηλότερη από την τιμή αγοράς που ισχύει τη δεδομένη στιγμή (στο εξής: τιμή άσκησης). Το κόστος για την επιχείρηση ισοδυναμεί με το γινόμενο του αριθμού των μετοχών και της διαφοράς μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής άσκησης.

Τα προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών μεταφέρουν, συνήθως, το δικαίωμα αγοράς μετοχών της επιχείρησης του εργοδότη όχι πριν από σαφώς καθορισμένη χρονική στιγμή στο μέλλον (ημερομηνία κατοχύρωσης) σε ευνοϊκή τιμή άσκησης που έχει ήδη προκαθοριστεί στον παρόντα χρόνο (ημερομηνία χορήγησης). Οι μισθωτοί θα ασκούν αυτό το δικαίωμα μόνον εάν η τιμή αγοράς κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης ή αργότερα υπερβαίνει την τιμή άσκησης. Το κόστος για την επιχείρηση ισοδυναμεί και πάλι με το γινόμενο του αριθμού των μετοχών και της διαφοράς μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής άσκησης. Τόσο στις στατιστικές για το κόστος εργασίας όσο και στη λογιστική, οι εν λόγω δαπάνες καταλογίζονται και κατανέμονται σε όλη τη διάρκεια της «περιόδου κατοχύρωσης», που είναι η περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας χορήγησης και της ημερομηνίας κατοχύρωσης. Τα ποσά αυτά δεν είναι σαφή κατά την περίοδο κατοχύρωσης και, συνεπώς, πρέπει να υπολογίζονται κατά προσέγγιση.

Ο κατά προσέγγιση υπολογισμός της μεταβλητής Δ1144 για το έτος αναφοράς θα μπορούσε, σε ιδανικές περιπτώσεις, να επιτευχθεί με τη βοήθεια κατευθυντήριων γραμμών από το διεθνές πρότυπο χρηματοοικονομικής αναφοράς 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών». Εάν δεν είναι διαθέσιμος αυτός ο υπολογισμός, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι τιμές σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα ή τους φορολογικούς κανονισμούς του κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι θα καλύπτουν τα μετοχικά μέσα της μεταβλητής Δ1144 και θα αναφέρονται στην περίοδο αναφοράς του θέματος της διάρθρωσης του κόστους εργασίας.

Οι πληρωμές που καταβάλλονται για τη δημιουργία ειδικού ταμείου με σκοπό την αγορά εταιρικών μετοχών υπέρ των εργαζομένων, ακόμη και αν αυτοί δεν έχουν άμεση πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία ενεργητικού, πρέπει να μειώνονται κατά το ποσό που αντιστοιχεί σε τυχόν φοροαπαλλαγή η οποία ενδέχεται να ισχύει στην περίπτωσή τους. Οι παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται τοις μετρητοίς, όπως τα δικαιώματα ανατίμησης μετοχής, δεν καλύπτονται από τη μεταβλητή Δ1144 αλλά από τη μεταβλητή Δ1112.

Δ1145 ***Άλλο (προαιρετικό)***

Η μεταβλητή αυτή καλύπτει ιδίως έμμεσες παροχές που βαρύνουν τον εργοδότη όπως:

— καντίνες και δελτία γευμάτων·

— πολιτιστικές, αθλητικές και ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες·

— βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί·

— καταστήματα για το προσωπικό·

— δαπάνες μεταφοράς για τη μετάβαση στην εργασία και την επιστροφή στο σπίτι·

— πληρωμές στα ταμεία των σωματείων και δαπάνες των επιτροπών εργασίας.

Όλες αυτές οι δαπάνες περιλαμβάνουν τις μικροεπισκευές και την τακτική συντήρηση των κτιρίων και των εγκαταστάσεων που διατίθενται για κοινωνικές, πολιτιστικές ή ψυχαγωγικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις όπως αναφέρονται παραπάνω. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια που καταβάλλει η επιχείρηση άμεσα στο προσωπικό που εργάζεται σε αυτές τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις δεν καταχωρίζονται στον τίτλο της μεταβλητής Δ1145.

Δ11A ***Ημερομίσθια και μισθοί μαθητευομένων***

Η μεταβλητή αυτή περιλαμβάνει όλες τις συνιστώσες των μισθών και ημερομισθίων που απαριθμούνται στη μεταβλητή Δ11 και αφορούν τους μαθητευομένους.

Δ12 *Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης*

Η μεταβλητή αυτή αφορά ένα ποσό ίσο με την αξία των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που είναι πληρωτέες από τους εργοδότες σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης ή άλλα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που συνδέονται με την απασχόληση προκειμένου να διασφαλίσουν τη χορήγηση κοινωνικών παροχών στους εργαζομένους τους. Οι εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης μπορούν να είναι πραγματικές ή τεκμαρτές. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.08, κωδικός D.12· Ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, μεταβλητή 220303 («Δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης»)]

Καλύπτουν τους ακόλουθους κινδύνους και ανάγκες:

ασθένεια

αναπηρία, ανικανότητα

επαγγελματικό ατύχημα ή ασθένεια

γήρας

επιζώντες

μητρότητα

οικογένεια

προώθηση της απασχόλησης

ανεργία

στέγαση

εκπαίδευση

γενική ανέχεια (ένδεια).

(ΕΣΛ 2010, σημείο 4.84)

Περιλαμβάνουν τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλονται στους μαθητευομένους, οι οποίες επίσης καταγράφονται για τις οικείες χώρες σε ειδική μεταβλητή (Δ12A).

Πλήρης ανάλυση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ανά συνιστώσα παρέχεται στο σχήμα 4.

Δ121 **Πραγματικές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης**

Είναι πληρωμές που πραγματοποιούν οι εργοδότες υπέρ των εργαζομένων τους σε ασφαλιστικά συστήματα (ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και άλλα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που συνδέονται με την απασχόληση). Οι πληρωμές αυτές καλύπτουν θεσμοθετημένες, συμβατικές και εθελοντικές εισφορές για την ασφάλιση κατά των κοινωνικών κινδύνων ή αναγκών. Οι πραγματικές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καταγράφονται στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.09, κωδικός D.121 και σημείο 4.12 στοιχείο β) όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής]

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ121

Στοιχείο	Περιγραφή	Περαιτέρω ανάλυση
Εργοδοτικές εισφορές σε σύστημα ασφάλισης για άτομα με αναπηρία	Τακτικές χρηματοδοτούμενες πληρωμές που καταβάλλει ο εργοδότης στο σύστημα ασφάλισης	Δ1211

Στοιχείο	Περιγραφή	Περαιτέρω ανάλυση
Υποχρεωτικές εργοδοτικές εισφορές σε συνταξιοδοτικά ταμεία	Κατά την περίοδο απασχόλησης, ο εργοδότης καταβάλλει εισφορές σε συνταξιοδοτικό σύστημα που διοικείται από ταμείο κοινωνικής ασφάλισης, ασφαλιστική επιχείρηση ή αυτόνομο συνταξιοδοτικό ταμείο.	Δ1211
Προσαυξημένες συνταξιοδοτικές εισφορές εργοδοτών	Ο εργοδότης καταβάλλει επιπλέον εισφορές στο συνταξιοδοτικό σύστημα του μισθωτού.	Δ1212

Δ1211 ***Θεσμοθετημένες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης***

Εισφορές που καταβάλλονται σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή σε συστήματα ασφάλισης για την κάλυψη οποιουδήποτε από τους κινδύνους και τις ανάγκες που αναφέρονται στη μεταβλητή Δ12, καταβάλλονται από τον εργοδότη και καθίστανται υποχρεωτικές από τον νόμο. Τα ποσά των εν λόγω θεσμοθετημένων εισφορών πρέπει να καταγράφονται μετά την αφαίρεση τυχόν επιδοτήσεων.

Περιλαμβάνουν ιδίως τις θεσμοθετημένες εισφορές για:

α) ασφαλιστικά προγράμματα συνταξιοδότησης, ασθένειας, μητρότητας και αναπηρίας·

β) συστήματα ασφάλισης κατά της ανεργίας·

γ) θεσμοθετημένες εισφορές σε ασφαλιστικά προγράμματα κατά των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών·

δ) συστήματα οικογενειακών επιδομάτων.

Εξαιρούνται τα οικογενειακά επιδόματα και άλλα επιδόματα σε μετρητά που καθορίζονται από συλλογικές συμβάσεις ή συμφωνούνται οικειοθελώς, τα οποία καταγράφονται ως τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Δ122).

Δ1212 ***Συλλογικά συμφωνημένες, συμβατικές και εθελοντικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλει ο εργοδότης***

Πρόκειται για όλες τις εισφορές που καταβάλλει ο εργοδότης σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή σε συστήματα ασφάλισης για την κάλυψη οποιουδήποτε από τους κινδύνους και τις ανάγκες που αναφέρονται στη μεταβλητή Δ12, και οι οποίες είναι συμπληρωματικές προς τις εισφορές που επιβάλλει ο νόμος. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν φοροαπαλλαγές που ενδέχεται να ισχύουν για τον εργοδότη.

Στις εν λόγω εισφορές περιλαμβάνονται ιδίως:

α) επικουρικά συνταξιοδοτικά συστήματα, επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα (σχέδια ομαδικής ασφάλισης, αυτοδιοικούμενα ταμεία, λογιστικά αποθέματα ή προβλέψεις στον ισολογισμό, όλες οι άλλες δαπάνες που αποσκοπούν στη χρηματοδότηση επικουρικών συνταξιοδοτικών συστημάτων)·

β) επικουρικά συστήματα ασφάλισης κατά της ασθένειας·

γ) επικουρικά συστήματα ασφάλισης κατά της ανεργίας.

Δ122 **Τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης**

Οι τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης απαιτούνται για την απόκτηση ενός πλήρους μέτρου του κόστους εργασίας κατά τη στιγμή που πραγματοποιείται η εργασία. Αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο των υποχρεωτικών άμεσων κοινωνικών παροχών κατά την περίοδο κατά την οποία πραγματοποιείται η εργασία και το αντίστοιχο των εθελοντικών άμεσων κοινωνικών παροχών κατά τον χρόνο χορήγησης των εν λόγω παροχών.

Οι αυτοχρηματοδοτούμενες κοινωνικές παροχές πληρώνονται απευθείας από τους εργοδότες στους εργαζομένους τους ή σε πρώην εργαζομένους τους και σε άλλους δικαιούχους χωρίς να παρεμβάλλεται ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, ασφαλιστική επιχείρηση ή αυτόνομο συνταξιοδοτικό ταμείο και χωρίς να δημιουργείται ειδικό ταμείο ή ξεχωριστό αποθεματικό γι' αυτόν τον σκοπό. Αντιθέτως, οι κοινωνικές παροχές καταβάλλονται από τους ίδιους πόρους των εργοδοτών που εφαρμόζουν αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Το γεγονός ότι ορισμένες μορφές κοινωνικών παροχών πληρώνονται απευθείας από τους εργοδότες και όχι μέσω των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων ασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν μεταβάλλει καθόλου τον χαρακτήρα τους ως κοινωνικών παροχών. Η μεταβλητή Δ122 μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντική σε περίπτωση που ο εργοδότης είναι παραγωγός μη εμπορεύσιμου προϊόντος (δημόσιος τομέας).

Η τιμή της μεταβλητής Δ122 καθορίζεται σε συνάρτηση με τις μελλοντικές υποχρεώσεις των εργοδοτών ως προς τη χορήγηση κοινωνικών παροχών. Η ιδανική πηγή για τον υπολογισμό της μεταβλητής Δ122 όσον αφορά τους εργοδότες που εφαρμόζουν αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης είναι οι εκτιμήσεις που βασίζονται σε αναλογιστικές παραμέτρους. Εάν αυτές οι αναλογιστικές εκτιμήσεις δεν είναι διαθέσιμες, πρέπει να εφαρμόζονται άλλες μέθοδοι υπολογισμού. Για τον υπολογισμό της μεταβλητής Δ122, ορισμένες χώρες, για παράδειγμα, χρησιμοποιούν τις παρατηρήσιμες αυτοχρηματοδοτούμενες κοινωνικές παροχές που καταβάλλονται, μείον τυχόν εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

Η μεταβλητή Δ122 περιλαμβάνει ιδίως τις τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Περιλαμβάνει επίσης ποσό ίσο με την αξία των μισθών και ημερομισθίων που εξακολουθούν να καταβάλλουν προσωρινά οι εργοδότες σε περίπτωση ασθένειας των εργαζομένων τους, μητρότητας, τραυματισμού κατά την εργασία, αναπηρίας, απόλυσης ως υπεράριθμου προσωπικού κ.λπ., εάν το ποσό αυτό μπορεί να διαχωριστεί. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.10, κωδικός D.122 και σημείο 4.12 στοιχείο γ) όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής]

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ122

Στοιχείο	Περιγραφή	Περαιτέρω ανάλυση
Πληρωμές κατά την άδεια μητρότητας	Ο εργοδότης καταβάλλει τις πληρωμές απευθείας στην εργαζόμενη κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας ως αποζημίωση για την απώλεια των αποδοχών.	Δ1221
Τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση δημόσιων υπαλλήλων	Ο εργοδότης δεν καταβάλλει εισφορές σε συνταξιοδοτικό σύστημα κατά την περίοδο απασχόλησης του εργαζομένου. Οι συντάξεις καταβάλλονται αργότερα από τους ίδιους πόρους του εργοδότη.	Δ1222
Πληρωμές σε συστήματα πρόωρης συνταξιοδότησης για εργαζομένους μερικής απασχόλησης	Συμπληρωματικές πληρωμές που καταβάλλει ο εργοδότης σε συστήματα πρόωρης συνταξιοδότησης για εργαζομένους μερικής απασχόλησης.	Δ1222
Αποζημίωση απόλυσης δυνάμει συλλογικής σύμβασης	Ο εργοδότης καταβάλλει τις πληρωμές απευθείας στους εργαζομένους που αποχωρούν από την επιχείρηση.	Δ1223
Οικογενειακά επιδόματα που καθορίζονται από συλλογικές συμβάσεις ή συμφωνούνται εκουσίως	Οικογενειακά και άλλα επιδόματα που καταβάλλονται από τον εργοδότη πέραν των θεσμοθετημένων απαιτήσεων.	Δ1224
Υποτροφίες σπουδών	Ο εργοδότης καλύπτει ένα μέρος ή το σύνολο των εξόδων που συνεπάγεται η άσχετη προς την εργασία κατάρτιση που πραγματοποιείται εκτός της επιχείρησης.	Δ1224
Επίδομα γάμου ή τέκνων	Πληρωμή που καταβάλλεται στον εργαζόμενο μετά το συγκεκριμένο γεγονός.	Δ1224
Δωρεάν ή επιδοτούμενη εκπαίδευση τέκνων	Τα δίδακτρα για τα τέκνα του εργαζομένου καταβάλλονται πλήρως ή εν μέρει.	Δ1224
Επίδομα μείωσης του χρόνου εργασίας	Εγγυημένη πληρωμή με σκοπό να αποζημιωθούν πλήρως ή εν μέρει οι εργαζόμενοι για τη μείωση του κανονικού χρόνου εργασίας (πρόσθετες πληρωμές που καταβάλλονται σε κάθε περίοδο μισθοδοσίας υπάγονται στη μεταβλητή Δ1111).	Δ1224

Δ1221 ***Εγγυημένη αμοιβή σε περίπτωση ασθένειας (προαιρετικό)***

Αυτή η μεταβλητή καλύπτει τα ποσά που καταβάλλονται απευθείας από τον εργοδότη στους εργαζομένους προκειμένου να διατηρήσουν την αμοιβή τους σε περίπτωση ασθένειας, μητρότητας ή εργατικού ατυχήματος και να αντισταθμίσουν την απώλεια των αποδοχών τους, μείον τις τυχόν επιστροφές που καταβάλλουν τα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης.

Δ1222 ***Τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (προαιρετικό)***

Αυτή η συνιστώσα της μεταβλητής Δ122 καλύπτει τις τεκμαρτές εισφορές σε αυτοχρηματοδοτούμενα συστήματα συνταξιοδότησης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ιδίως στον δημόσιο τομέα. Σε ορισμένες χώρες, οι εργοδότες της ευρύτερης δημόσιας διοίκησης εφαρμόζουν αυτοχρηματοδοτούμενα συστήματα συνταξιοδότησης είτε για όλους τους εργαζομένους είτε για ειδικές ομάδες (αξιωματούχοι). Σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο εργοδότης δεν δημιουργεί ειδικά αποθεματικά ούτε σωρεύει στοιχεία ενεργητικού με σκοπό την καταβολή συντάξεων στο μέλλον. Για τους εν λόγω εργαζομένους πρέπει να συνυπολογίζονται οι τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές σε συστήματα συνταξιοδότησης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Δ1223 ***Πληρωμές σε εργαζομένους που αποχωρούν από την επιχείρηση (προαιρετικό)***

Η συνιστώσα αυτή αντιστοιχεί στα ποσά τα οποία καταβάλλονται στους εργαζομένους που απολύονται (αποζημίωση λόγω απόλυσης και αντισταθμιστική αποζημίωση λόγω απόλυσης χωρίς προειδοποίηση), εφόσον οι εν λόγω πληρωμές είτε απαιτούνται από τον νόμο ή συνδέονται με συλλογική σύμβαση είτε μια τέτοια σύνδεση δεν είναι γνωστή. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη, δηλαδή δεν ρυθμίζονται από τον νόμο ούτε συνδέονται με συλλογική σύμβαση, περιλαμβάνονται στη μεταβλητή Δ1112.

Οι πληρωμές που καταβάλλονται στους εργαζομένους κατά τη συνταξιοδότησή τους, π.χ. ως μέρος του συνταξιοδοτικού δικαιώματός τους, δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στη μεταβλητή Δ1223.

Δ1224 ***Λοιπές τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (προαιρετικό)***

Αυτή η συνιστώσα αφορά όλες τις άλλες τεκμαρτές εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που δεν αναφέρονται αλλού, όπως οι υποτροφίες σπουδών για εργαζομένους και για μέλη των οικογενειών τους ή η εγγυημένη αμοιβή σε περίπτωση μερικής ανεργίας. Η αμοιβή αυτή ορίζεται ως τα ποσά που καταβάλλει απευθείας ο εργοδότης στους εργαζομένους προκειμένου να διατηρήσουν την αμοιβή τους σε περίπτωση μερικής ανεργίας, μείον τις τυχόν επιστροφές που καταβάλλουν στον εργοδότη τα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης.

Δ12A **Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για μαθητευομένους**

Αυτή η μεταβλητή εκφράζει το άθροισμα των εισφορών που πράγματι καταβάλλονται (Δ121) και τις τυχόν τεκμαρτές εισφορές (Δ122) για τον υποπληθυσμό των μαθητευομένων. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.09 κωδικός D.121, σημείο 4.10 κωδικός Δ.122 και σημείο 4.12 στοιχεία β) και γ) όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής]

Δ2 *Δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης που πραγματοποιεί ο εργοδότης*

Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες για υπηρεσίες και εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης (καθώς και οι δαπάνες για μαθητευομένους, καθώς και για αμειβόμενους εκπαιδευομένους και ασκουμένους, αλλά όχι τα ημερομίσθια και οι μισθοί τους)· μικροεπισκευές και συντήρηση κτιρίων και εγκαταστάσεων, εξαιρουμένων των δαπανών προσωπικού· δαπάνες προσωπικού για συμμετοχή σε μαθήματα· αμοιβές εκπαιδευτών εκτός της επιχείρησης· δαπάνες για διδακτικά βοηθήματα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση· ποσά που καταβάλλει η επιχείρηση σε οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης κ.λπ. Οι επιδοτήσεις για επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να αφαιρούνται. [ΕΣΛ 2010, Ενδιάμεση κατανάλωση]

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ2

Στοιχείο	Περιγραφή
Δίδακτρα για εκπαιδευτές εκτός της επιχείρησης	Έξοδα που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων που οργανώνεται, π.χ. με τη μορφή ενδοεπιχειρησιακών σεμιναρίων (οι τυχόν επιδοτήσεις θα πρέπει να αφαιρούνται).
Δαπάνες για διδακτικά βοηθήματα	Έξοδα που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση, π.χ. με τη μορφή ηλεκτρονικών μαθημάτων που διατίθενται στο ενδοδίκτυο της επιχείρησης και καταρτίζονται από ειδικευμένες εταιρείες (οι τυχόν επιδοτήσεις θα πρέπει να αφαιρούνται).

Δ3 *Λοιπές δαπάνες που πραγματοποιεί ο εργοδότης*

Περιλαμβάνουν ιδίως:

α) δαπάνες πρόσληψης [είναι τα ποσά που καταβάλλονται σε γραφεία εύρεσης εργασίας, οι δαπάνες δημοσίευσης αγγελιών στον Τύπο για θέσεις απασχόλησης, τα έξοδα μετακίνησης που καταβάλλονται στους υποψηφίους που καλούνται για συνέντευξη, τα επιδόματα εγκατάστασης που καταβάλλονται στο νεοπροσληφθέν προσωπικό κ.λπ. αλλά δεν περιλαμβάνουν τα τρέχοντα διοικητικά έξοδα (δαπάνες γραφείου, μισθοί προσωπικού κ.λπ.)]·

β) στολές εργασίας που παρέχει ο εργοδότης·

γ) ημερήσιες αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους εργαζομένους για την κάλυψη των δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια επαγγελματικού ταξιδιού (στο εξής: ημερήσιες αποζημιώσεις) ([7])·

δ) τα έξοδα των εργαζομένων που σχετίζονται με την τηλεργασία (π.χ. μερική μόνο επιστροφή της συνδρομής στο διαδίκτυο, μερική επιστροφή του λογαριασμού θέρμανσης ή ηλεκτρικής ενέργειας) όταν δεν ωφελούν τον εργαζόμενο ως ιδιώτη χρήστη. Η πλήρης επιστροφή χρημάτων προς όφελος του εργαζομένου ως ιδιώτη χρήστη καταγράφεται στη μεταβλητή Δ1145.

[ΕΣΛ 2010, Ενδιάμεση κατανάλωση]

Παραδείγματα: Πληρωμές που εμπίπτουν στη μεταβλητή Δ3

Στοιχείο	Περιγραφή
Επίδομα ένδυσης	Καταβάλλεται στους εργαζομένους επαγγελμάτων που απαιτούν ειδική ενδυμασία, π.χ. για την προστασία ή την παρουσίαση, η οποία δεν προορίζεται για ιδιωτική χρήση.
Έξοδα πρόσληψης	Έξοδα των γραφείων εύρεσης εργασίας ή έξοδα για τη δημοσίευση αγγελιών θέσεων εργασίας.
Επίδομα εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης	Καταβάλλεται όταν ο εργαζόμενος υποχρεούται να αλλάξει τον τόπο κατοικίας του.
Δωρεάν ή επιδοτούμενες δαπάνες που σχετίζονται με την τηλεργασία	Μερική συνδρομή στο διαδίκτυο, μερική επιστροφή του λογαριασμού θέρμανσης ή ηλεκτρικής ενέργειας.

Δ4 *Φόροι επί της εργασίας που πληρώνει ο εργοδότης*

Αυτή η μεταβλητή καλύπτει όλους τους φόρους που βασίζονται στο συνολικό μισθολόγιο ή στην απασχόληση. Οι φόροι αυτοί θεωρούνται κόστος εργασίας.

Η μεταβλητή Δ4 καλύπτει επίσης τους πρόσθετους φόρους εν είδει προστίμου που καταβάλλονται σε ορισμένες χώρες από τους εργοδότες για την απασχόληση πολύ λίγων ατόμων με αναπηρία, καθώς και παρόμοιους φόρους ή τέλη.

Δεν περιλαμβάνονται εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που είναι πληρωτέες από τον εργοδότη, τα ποσά που παρακρατούνται από τον εργοδότη για την πληρωμή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή των φόρων εισοδήματος που είναι πληρωτέοι από τον εργαζόμενο. [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.23 στοιχείο γ) κωδικός D.29]

Δ5 *Επιδοτήσεις εργασίας που λαμβάνει ο εργοδότης*

Πρόκειται για όλα τα ποσά που λαμβάνει υπό μορφή επιδοτήσεων με σκοπό την επιστροφή μέρους ή όλου του κόστους των άμεσων αμοιβών, αλλά όχι την κάλυψη των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης ή επαγγελματικής κατάρτισης. Δεν περιλαμβάνουν επιστροφές που καταβάλλονται στον εργοδότη από φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή ταμεία επικουρικής ασφάλισης. Περιλαμβάνουν επιδοτήσεις εργασίας που προορίζονται για την επιστροφή του κόστους των αμειβόμενων μαθητευομένων, των αμειβόμενων εκπαιδευομένων και των ασκουμένων. Οι επιδοτήσεις εργασίας που αφορούν μαθητευομένους καταγράφονται επίσης, για τις οικείες χώρες, σε ειδική μεταβλητή (Δ5Α). [ΕΣΛ 2010, σημείο 4.37 στοιχείο α) κωδικός D.39]

([7]) — Σκοπός των ημερήσιων αποζημιώσεων είναι να καλύψουν τα έξοδα σίτισης (γεύματα), τα εισιτήρια για τα δημόσια μέσα μεταφοράς στον τόπο όπου πραγματοποιείται το επαγγελματικό ταξίδι (π.χ. τραμ, λεωφορεία, τρένο, ταξί· με εξαίρεση το πρώτο μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται κατά την άφιξη και το τελευταίο που χρησιμοποιείται κατά την επιστροφή στη χώρα απασχόλησης), αλλά καταβάλλονται ως κατ' αποκοπή ποσό που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διακριτική ευχέρεια του εργαζομένου. Στη λογιστική επιχειρήσεων, οι ημερήσιες αποζημιώσεις καταγράφονται ως επιστροφές εξόδων που σχετίζονται με την εργασία (όπως τα έξοδα μετακίνησης προς και από την εργασία). Στους εθνικούς λογαριασμούς, αποτελούν μέρος του εισοδήματος εξαρτημένης εργασίας. Στις στατιστικές για το κόστος εργασίας, θα πρέπει να καταγράφονται στη μεταβλητή Δ3 «Λοιπές δαπάνες που πραγματοποιεί ο εργοδότης».

— Τα έξοδα μετακίνησης κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού ταξιδιού συνδέονται συνήθως με το κόστος των εισιτηρίων τρένου/αεροπλάνου/λεωφορείου ή τις δαπάνες για τη χρήση ιδιωτικού αυτοκινήτου για επαγγελματικούς σκοπούς. Επιστρέφονται με την προσκόμιση των αντίστοιχων τιμολογίων (π.χ. για εισιτήρια τρένου/αεροπλάνου/λεωφορείου ή δαπάνες καυσίμων). Καταγράφονται ως ενδιάμεση κατανάλωση στους εθνικούς λογαριασμούς και άρα δεν θα πρέπει να καταγράφονται.

— Τα έξοδα διαμονής καλύπτουν τα έξοδα που πραγματοποιούν οι εργαζόμενοι για διανυκτέρευση, π.χ. σε ξενοδοχεία. Επιστρέφονται με την προσκόμιση έγκυρων εγγράφων που αποδεικνύουν ότι ο εργαζόμενος έπρεπε να επιβαρυνθεί με τα εν λόγω έξοδα. Καταγράφονται ως ενδιάμεση κατανάλωση στους εθνικούς λογαριασμούς και άρα δεν θα πρέπει να καταγράφονται.

Δ5Α *Επιδοτήσεις εργασίας που λαμβάνει ο εργοδότης σε σχέση με την απασχόληση μαθητευομένων*

Πρόκειται για τις επιδοτήσεις που καταγράφονται στο στοιχείο Δ5, μέσω των οποίων επιστρέφεται μέρος ή το σύνολο της αμοιβής που καταβάλλεται στους μαθητευομένους.

Ε. **Τοπικές μονάδες**

Ε1 *Αριθμός τοπικών μονάδων στον συνολικό πληθυσμό*

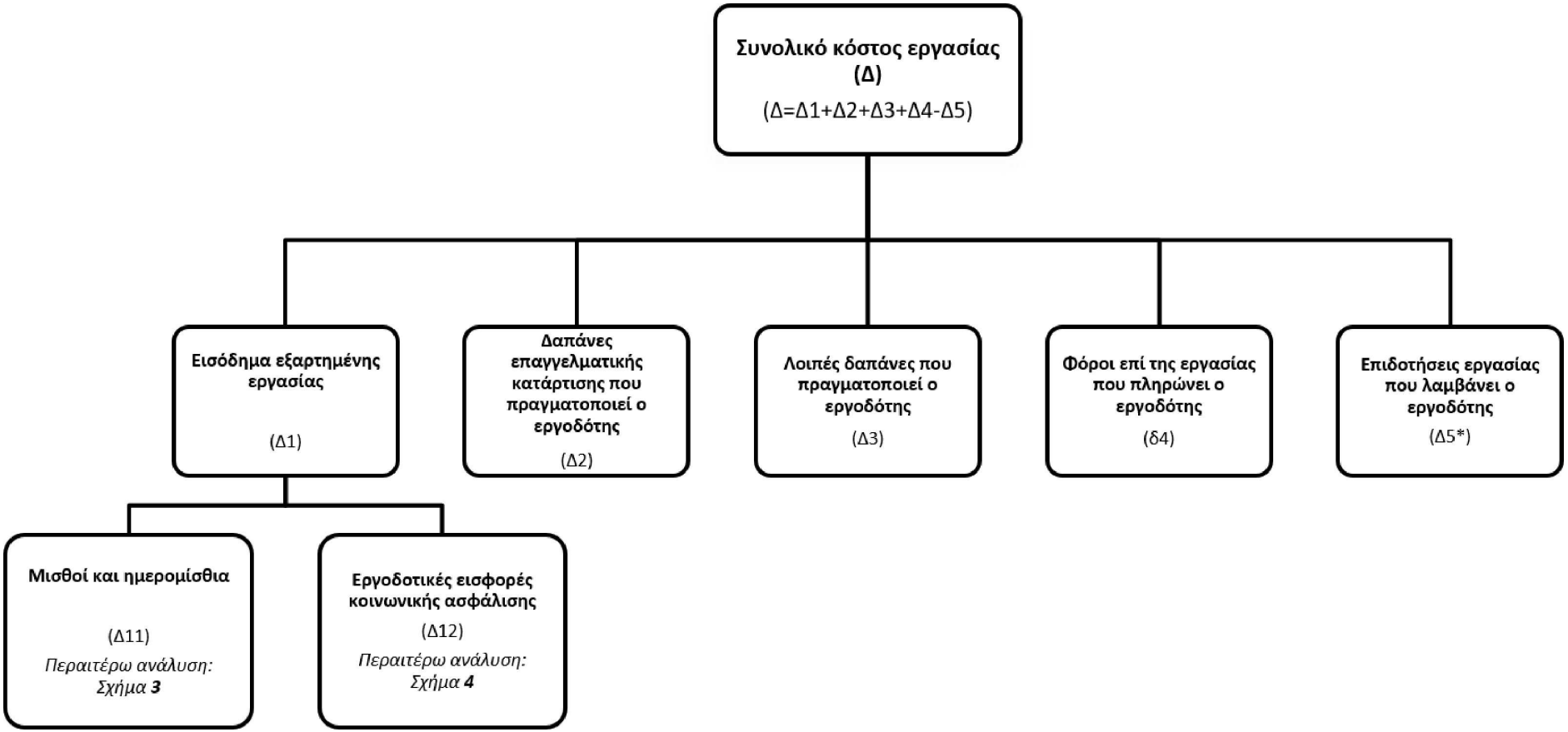
Η μεταβλητή αυτή καταγράφει τον συνολικό αριθμό τοπικών μονάδων στο σύνολο του πληθυσμού των επιχειρήσεων μόνιμων κατοίκων.

Ε2 *Αριθμός τοπικών μονάδων στο τελικό σύνολο δεδομένων*

Αυτή η μεταβλητή καταγράφει τον συνολικό αριθμό των τοπικών μονάδων για τις οποίες συλλέγονται στοιχεία για το θέμα της διάρθρωσης του κόστους εργασίας, δηλαδή μετά την αφαίρεση των μη αποκρίσεων και την εξάλειψη των τοπικών μονάδων που δεν ανήκουν στον στατιστικό πληθυσμό.

Σχήμα 2

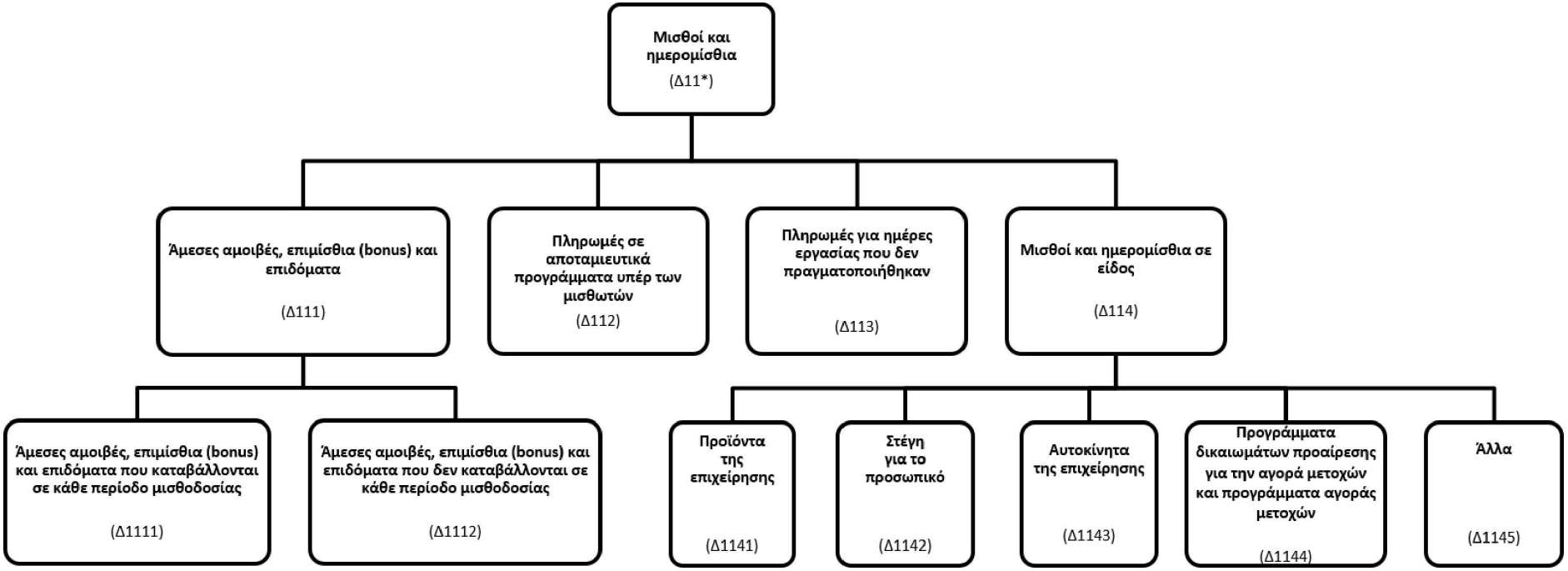
Κόστος εργασίας και οι βασικές συνιστώσες του

* Εκ των οποίων: «Επιδοτήσεις εργασίας που λαμβάνει ο εργοδότης σε σχέση με την απασχόληση μαθητευομένων» (**Δ5Α**)

Σχήμα 3

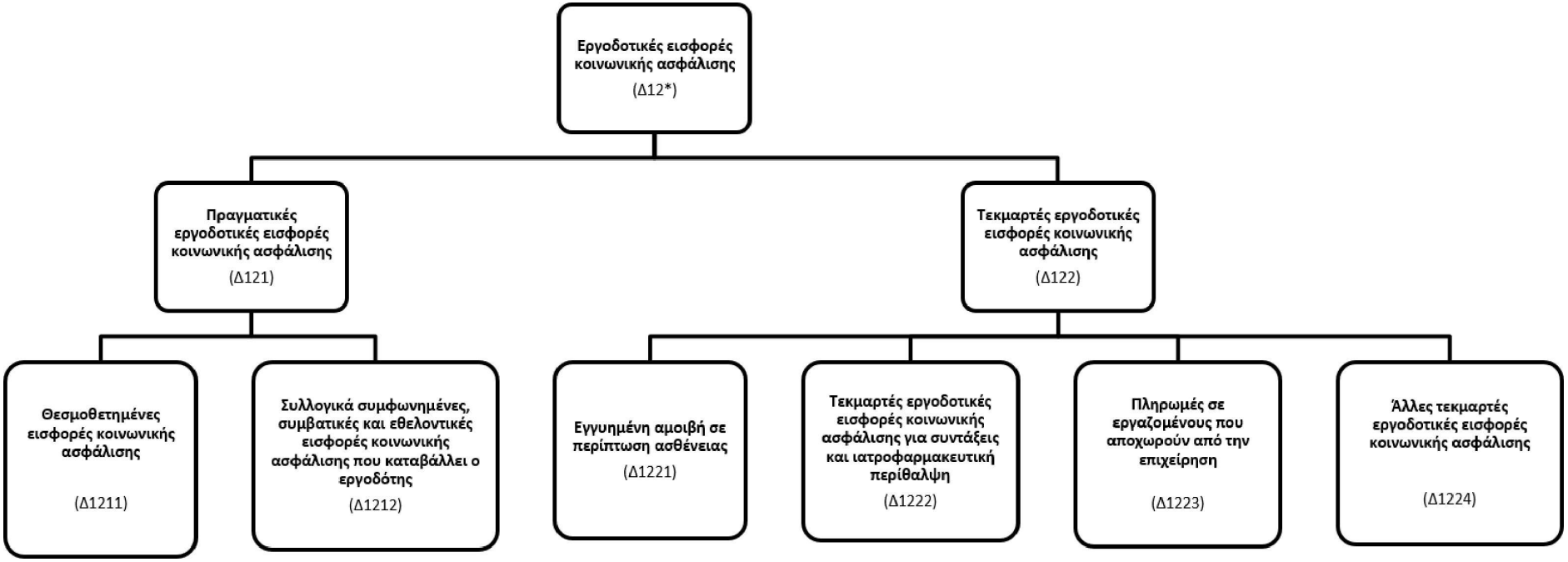
Ανάλυση της συνιστώσας «Μισθοί και ημερομίσθια» (Δ11)

* Εκ των οποίων: «Μισθοί και ημερομίσθια μαθητευομένων» (**Δ11Α**)

Σχήμα 4

Ανάλυση της συνιστώσας «Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης» (Δ12)

* Εκ των οποίων: «Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για μαθητευομένους» (**Δ12Α**)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Αριθμητικοί στόχοι όσον αφορά τη στατιστική ακρίβεια

1. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν μεθόδους δειγματοληψίας αποσκοπούν στη διατήρηση του συντελεστή διακύμανσης κάτω του 1 %, για το μέσο ωριαίο κόστος εργασίας που μετράται για όλους τους εργαζομένους (μερικής και πλήρους απασχόλησης) που εργάζονται σε τοπικές μονάδες - μόνιμες κατοίκους επιχειρήσεων - μόνιμων κατοίκων οι οποίες απασχολούν 10 ή περισσότερους εργαζομένους και ανήκουν στο σύνολο όλων των τομέων της NACE στο πεδίο εφαρμογής του θέματος της διάρθρωσης του κόστους εργασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/941.

2. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν μεθόδους δειγματοληψίας αποσκοπούν στη διατήρηση του συντελεστή διακύμανσης κάτω του 10 % για το μέσο ωριαίο κόστος εργασίας που μετράται για όλους τους εργαζομένους (μερικής και πλήρους απασχόλησης) που εργάζονται σε τοπικές μονάδες - μόνιμες κατοίκους επιχειρήσεων - μόνιμων κατοίκων με 10 ή περισσότερους εργαζομένους. Η απαίτηση αυτή ισχύει για κάθε τομέα της NACE που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του θέματος της διάρθρωσης του κόστους εργασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/941. Ωστόσο, δεν εφαρμόζεται στους τομείς της NACE οι οποίοι, κατά το έτος αναφοράς, αντιπροσωπεύουν λιγότερο από 1 % του συνολικού κόστους εργασίας του συνόλου όλων των τομέων της NACE που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του θέματος της διάρθρωσης του κόστους εργασίας.

3. Τα δεδομένα που διαβιβάζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού επισημαίνονται ως «χαμηλής αξιοπιστίας» εάν ο συντελεστής διακύμανσης είναι υψηλότερος από 25 %.